

Πολιτιστική
ρωτεύουσα

ΤΕΥΧΟΣ 2

Αποστολή στη Γένοβα

Eberhard Screamphf:
Διδάγματα και αριθμοί
από το Γκκρατς του 2003

Βίκτωρ Αρδίττης:
«Όλα τα προλαβαίνουμε
στο τέλος»

Στιγμές από την
προετοιμασία
της Πάτρας

Αρχίζουμε να ψυχανεμιζόμαστε...

Σα να το ξέραμε... Τους καλύτερους ανθρώπους διαλέξαμε ως παραδείγματα στην πρώτη μας επαφή με τους ανθρώπους που έχουν ήδη την εμπειρία μιας Πολιτιστικής στην «πλάτη» τους.

Γιατί είναι οι καλύτεροι; Μα γιατί από τα λόγια τους αρχίσαμε να ψυχανεμιζόμαστε τι ακριβώς είναι αυτός ο περιβόητος θεσμός και γιατί θα μπορούσαμε εύκολα να τον απομυθοποιούσαμε, επιλέγοντας απλώς να δουλέψουμε σοβαρά.

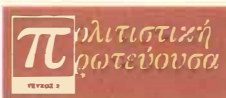
«Πριν ένα χρόνο δεν πίστευα ότι θα γινόταν η Πολιτιστική», μας λέει ο Δήμαρχος της Γένοβα, που έχει φέτος μαζί με τη Λιλ τα σκήπτρα. Όσο για τον Eberhard Schemperh, καλλιτεχνικό διευθυντή της περυσινής Πρωτεύουσας του Γκρας είναι πιο αποκαλυπτικός: Μιλά για τα συμπλέγματα κατωτερότητας που είχε η πόλη του έναντι των άλλων Αυστριακών μεγαθηρίων (σας θυμίζει κάτι;), ενώ αποκαλύπτει ότι κανείς δεν είχε σκεφτεί να προγραμματίσει τι θα γινόταν μετά το τέλος των εκδηλώσεων. Όμως, όπως πολύ σοφά λέει, τέτοια πρόκληση «μια φορά σου χαρίζεται στη ζωή. Ή την παίρνεις ή χαίρετε...».

Τι σημαίνουν όλ' αυτά; Ότι δε θα είμαστε ούτε οι πρώτοι ούτε οι τελευταίοι που θα τα κάνουμε όλα την τελευταία στιγμή. Θα είμαστε όμως σίγουρα μοναδικοί, όσον αφορά στον εντυπωσιακό βαθμό ανετοιμότητας που έχουμε στο επίπεδο των ιδεών.

Κατά τ' άλλα στο δεύτερο κίολας τεύχος της δικής μας έντυπης «Πολιτιστικής Πρωτεύουσας» είχαμε και μια πολύ ευχάριστη έκπληξη: Βρεθήκαμε στη Γένοβα προσκεκλημένοι των διοργανωτών της φετινής Πολιτιστικής, ως το μοναδικό ελληνικό έντυπο ανάμεσα σε 25 ευρωπαϊκές εφημερίδες και περιοδικά όλης της Ευρώπης για τα οποία είχε διοργανωθεί ειδικό πρόγραμμα ξενάγησης και παρουσίασης του προγράμματος των εκδηλώσεων.

Τους ευχαριστούμε κι επιφυλασσόμαστε να ανταποδώσουμε...

Ανδρέας Γ. Τσιλίκρας

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ
ΤΕΥΧΟΣ 2**
Διανέμεται δωρεάν
με το περιοδικό «το δόντι»

Εκδότης
Ανδρέας Γ. Τσιλίκρας

Συνεργάστηκαν:
Παναγιώτης Ανδριόπουλος
Εύη Γκοτσοπούλου
Ζέττα Ζάχου
Αντώνης Σκιαθάς

Σύμβουλος έκδοσης
Γιάννης Πικραμένος

Καλλιτεχνική επιμέλεια
Τυρογαμα

Εκτύπωση
Λιθογραφικό Εργαστήριο
Δ. Παναγιωτόπουλου
Ι. Διακίδη 48, Πάτρα
Τηλ. 2610 330532

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή και απόδοση του περιεχομένου του περιοδικού με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Βρήκαμε την...

το δόντι

www.todonti.gr

Το «δόντι» αλλάζει εποχή
και σας περιμένει
από το Σεπτέμβριο
σε μια νέα περιπέτεια.

τιμή μας!

Στο βασίλειο του παρασκηνίου

Σε δύο παράλληλους δρόμους φαίνεται ότι κινείται πλέον η προετοιμασία για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα, παρασύροντας έτσι και την πόλη σε ανάλογες συζητήσεις που πάντως έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό ότι δεν αφορούν σε μεγάλο βαθμό την ουσία των πραγμάτων.

Ο πρώτος δρόμος είναι το «βασίλειο του παρασκηνίου». Πολιτικά γραφεία και «Αχαιάρχες» που επιβάλλουν την παρουσία συγκεκριμένων προσώπων σε θέσεις – κλειδιά, συζητήσεις κάτω από το τραπέζι για συνάψεις συμμαχιών και δημιουργία τραστ και ολιγοπωλίων, μέσα ενημέρωσης που αλλάζουν άποψη ανάλογα με τα συμφέροντα που προκύπτουν στην πορεία, ανήκουν σχεδόν καθημερινά στην ημερήσια διάταξη.

Ο δεύτερος δρόμος είναι αυτός της δουλειάς. Μη φανταστείτε βέβαια κανέναν οργανισμό δραστηριότητας, αφού έτσι κι αλλιώς χρήματα δεν υπάρχουν ούτε και διάθεση σοβαρής διεκδίκησης από την πλευρά του Δήμου της Πάτρας. Κάποιες προσπάθειες γίνονται απλώς, περισσότερο για να διασωθεί η αξιοπρέπεια της πόλης και μερικών προσώπων και λιγότερο γιατί υπάρχει διάχυτη αισιοδοξία.

Στο βασίλειο των τραστ

Ας περπατήσουμε τους δρόμους αναλυτικά, απ' όσα τουλάχιστον είδαμε τους τελευταίους μήνες. Και πρώτα στον (πιο πονηρό) δρόμο του παρασκηνίου, Είδαμε να διοργανώνονται μέσα σε μία μέρα (εντός του Απριλίου) δύο εκδηλώσεις με πρωταγωνιστές πρόσωπα της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Από τη μία πλευρά η ημερίδα του Ινστιτούτου Δημοκρατίας για τον απόηχο της Πολιτιστικής του Γκρας κι από την άλλη η παρουσίαση του βιβλίου της Μυρσίνης Ζορμπά, δίχασαν όπως αναμενόταν (αυτός ήταν και ο στόχος άλλωστε) τους παράγοντες της Πολιτιστικής, με αποτέλεσμα να μη γίνει και στη μία και στην άλλη περίπτωση κάποια σοβαρή συζήτηση.

Στην πορεία του ίδιου δρόμου συναντήσαμε και το μεγάλο θέμα των συμβάσεων που υπέγραψε η εταιρεία της Πολιτιστικής με τους πρώτους της συνεργάτες. Εκτός του Θάνου Μικρούτσικου για τον οποίο κανένας δεν εξέφρασε αντίρρηση, οι συμβάσεις με

τους υπόλοιπους τρεις προσληφθέντες δεν έμειναν χωρίς απαντήσεις.

Πιο συγκεκριμένα η Πολιτιστική προσέλαβε:

- Το σύμβουλο επικοινωνίας και παλιό συνεργάτη του Δημάρχου Γιώργο Παναγιωτόπουλο ως Διευθυντή Επικοινωνίας.
- Το διαφημιστή Δημήτρη Τουλιάτο ως Διευθυντή Μάρκετινγκ.
- Τον Σταύρο Λίτσα ως έμπιστο συνεργάτη του Πέτρου Τατούλη.

Οι αντιδράσεις ως προς τις προσλήψεις αυτές δεν αφορούσαν μόνο την επιλογή των συγκεκριμένων προσώπων, ούτε τις οικονομικές απολαβές τους (αγίζουν συνολικά τα 500.000 ευρώ για 32 μήνες), αλλά κυρίως το γεγονός ότι οι προσλήψεις έγιναν χωρίς κανένα διαγωνισμό και χωρίς να εξεταστούν άλλες πιθανές εναλλακτικές, αλλά με αποκλειστικό κρι-

(*) Ο τίτλος είναι κλεμμένος από μια ταινία του Νάνι Μορέτι και σημαίνει «Αγαπημένο μου ημερολόγιο». Εδώ εκφράζει το... αγαπημένο ημερολόγιο της Πολιτιστικής, στο οποίο καταγράφονται γκρίνιες, γεγονότα, σκέψεις και προτάσεις, δικές μας και άλλων, μέχρι να φτάσουμε στο σωτήριο έτος 2006 και να δούμε όλοι από κοντά αν άξιζε τελικά όλη αυτή η περιπέτεια.

τήριο τα όσα είχαν συμφωνηθεί από πριν και τις πιέσεις από συγκεκριμένους παράγοντες. Δημόσια αντέδρασαν ανάμεσα σε άλλους, το Τεχνικό Επιμελητήριο, ο πρόεδρος της ΔΕΠΑΠ Σπύρος Καραχάλιος, ο πρώην βουλευτής Γιώργος Θωμάς, μερίδα από το χώρο του Τύπου και άλλοι παράγοντες.

Ας μην ξεχνάμε ότι και η Πολιτιστική, όπως και άλλοι φορείς κύρους στην περιοχή, έγινε αντικείμενο μοιράσματος ανάμεσα στα πολιτικά γραφεία των παραγόντων της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και των στελεχών του Δήμου, με βασικό πρωταγωνιστή («δικαιολογημένα» με βάση την τρέχουσα πολιτική κουλτούρα) τον υπουργό Εθνικής Άμυνας Σπήλιο Σπηλιωτόπουλο.

Διεύρυνση άνευ ουσίας

Γράφαμε στο προηγούμενο τεύχος για τα νέα μέλη που προστέθηκαν στο Φορέα της Πολιτιστικής. Επτά νέα πρόσωπα, τα οποία όμως από τη στιγμή που ανακοινώθηκε το όνομά τους ως επιλογή του υπουργείου Πολιτισμού, δεν έχουν ως τώρα πράξει το παραμικρό, αφού ο φορέας τυπικά δεν έχει διευρυνθεί κι έτσι δεν έχουν ούτε καν δικαίωμα ψήφου!

Αν σε αυτό προσθέσετε και την πρόθεση του υπουργείου να αλλάξει το οργανωτικό σχήμα του Φορέα και να φύγει το θέμα ολοκληρωτικά από τα χέρια του Δήμου, τότε μπορείτε να αντιληφθείτε ότι όλη η συζήτηση περί της διεύρυνσης στην οποία αναλωθήκαμε το Μάρτιο δεν είχε απολύτως κανένα ουσιαστικό αντικείμενο.

Ο παράγοντας «Μαύρος»

Αστάθμητος παράγοντας στις εξελίξεις της Πολιτιστικής είναι ο πρόεδρος του οργανισμού Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού Σταμάτης Μαύρος. Ο κ. Μαύρος που αυτή την περίοδο ασχολείται ολοκληρωτικά με το «κλείσιμο» της... αμαρτωλής Πολιτιστικής Ολυμπιάδας, αναμένεται από το Σεπτέμβριο να ασχοληθεί συστηματικά με την Πολιτιστική Πρωτεύουσα.

Μέχρι τώρα κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει τις πραγ-

ματικές του προθέσεις (πέρα από κάποιες γενικές εξαγγελίες και δηλώσεις στήριξης στις οποίες έχει προβεί). Αυτό που μένει να απαντηθεί είναι το «στρατόπεδο» στο οποίο θα ενταχθεί, τα πρόσωπα με τα οποία θα συνεργαστεί και ο δυναμισμός τον οποίο θα επιδείξει.

Σε κάθε περίπτωση επειδή ούτε οι τρεις προσληφθέντες από την Πολιτιστική, ούτε ο κ. Μαύρος μπορούν από μόνοι τους να δώσουν λύσεις, θα έχει ενδιαφέρον να αξιολογηθεί η πολιτική που θα ακολουθήσει η Πολιτιστική στους τομείς της πρόσληψης των μεσαίων και κατώτερων στελεχών, στην επιλογή των προμηθευτών και στον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπίσει τους επαγγελματίες της Πάτρας. Τα μέχρι τώρα δείγματα είναι μάλλον αρνητικά, όμως κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο αλλαγής ρότας, στην προσπάθεια να σταματήσουν οι έντονες κριτικές που ακούγονται από διάφορες πλευρές.

Ο ζεστός Σεπτέμβριος

Στο δρόμο της δουλειάς και των καλών προθέσεων τώρα, ομάδες πολιτών, εμπλεκόμενοι ή όχι με το Δήμο και την Πολιτιστική, καταρτίζουν ήδη προτάσεις για το καλλιτεχνικό πρόγραμμα και για τα έργα της Πολιτιστικής.

Αρκετές από αυτές είναι μάλιστα και ιδιαίτερα αξιόλογες, όμως τα ερωτήματα που υπάρχουν στο νου όλων όσων τις υποβάλλουν είναι δύο:

- Υπάρχει ο χρόνος για μια σοβαρή προετοιμασία ή θα «καούν» κάποιες καλές προτάσεις και θα έχουμε ένα μεγάλο και αξιοπρεπές φεστιβάλ κατά τη διάρκεια του 2006;

- Πώς θα διαχωριστούν αυτοί που θα έχουν επαγγελματικά σχέση με την Πολιτιστική, από αυτούς που απλώς θα συμμετέχουν ως εθελοντές ή ως πνευματικοί άνθρωποι;

Την αφορμή για όλα αυτά έδωσε ο Θάνος Μικρούτσικος που έχει προχωρήσει σε αλεπάλληλα ραντεβού με φορείς, πρόσωπα και παράγοντες προκειμένου να εκδηλωθεί η διάθεση συνεργασίας τους, να κατατεθούν συγκεκριμένες προτάσεις και να κω-

Caro Diario

δικοποιηθούν οι ανάγκες και οι ελλείψεις της Πάτρας, ενώ ταυτόχρονα μέσα στο καλοκαίρι θα ανακωχωθούν και κάποιες πρώτες ομάδες εργασίας που θα αναλάβουν τη μελέτη των προτάσεων.

Βέβαια ακόμα και ο Μικρούτσικος (ο οποίος προς το παρόν δέχεται τη λιγότερη κριτική) έχει δηλώσει πως παραμένει μέχρι το Σεπτέμβριο σε αυτή τη θέση, αφού τότε υποτίθεται πως θα έχουν υλοποιηθεί οι υποσχέσεις του υπουργείου για ουσιαστικές κινήσεις γύρω από την Πολιτιστική.

Ανεξάρτητα, πάντως, από το αν μείνει ή φύγει ο Μικρούτσικος από τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή (η περίπτωση Ξαρχάκου ως αντικαταστάτη μάλλον αποκλείεται αφού προορίζεται για επικεφαλής του φεστιβάλ Αθηνών), ο δημοφιλής συνθέτης έχει να αντιμετωπίσει συνθήκες σαφώς πιο δύσκολες από την πρώτη περίοδο του Διεθνούς Φεστιβάλ, το 1986. Οι καχύποπτοι είναι πλέον πολύ περισσότεροι και μαζί τους έχουν αυξηθεί και όλοι αυτοί που κουράστηκαν πια να γίνονται «σανίδα σωτηρίας» και αξιώνουν μια σοβαρή αντιμετώπιση, χωρίς να φοβούνται το ενδεχόμενο να παραμείνουν τελικά απλοί θεατές.

Στιγμές χιούμορ από Καράβολα – Βενιζέλο

Η πιο χιουμοριστική στιγμή των τελευταίων μηνών ήταν μακράν η επίσκεψη στην Πάτρα του πρώην υπουργού Ευάγγελου Βενιζέλου, ο οποίος τυπικά ήρθε για τον προεκλογικό αγώνα των Ευρωεκλογών, όμως στην πραγματικότητα ήθελε να υπερασπίσει το έργο του (!) στην περιοχή για την Πολιτιστική και τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Οι δημοσιογράφοι που είναι διαπιστευμένοι στο Δημαρχείο θα θυμούνται για καιρό την έντονη λεκτική διαμάχη του με το Δήμαρχο (με κλειστή φυσικά την πόρτα του γραφείου), και αμέσως μετά τα χαμόγελα που χάρισαν αμφότεροι στις τηλεοπτικές κάμερες.

Λίγες ώρες μετά, κατά τη διάρκεια της συνέντευξης τύπου, το χιούμορ έφτασε στα όριά του: ο κ. Βενιζέλος εμφάνισε θριαμβευτικά ένα χαρτί που έλεγε πως είχε υπογράψει την πρώτη χρηματοδότηση για την Πολιτιστική στις 4 Μαρτίου 2004, –τρεις μέρες πριν τις εκλογές δηλαδή– και κατηγορήσε τους υπη-

ρειακούς παράγοντες του υπουργείου (τους τότε υπαλλήλους του δηλαδή) για το γεγονός ότι δεν εκταμίευσαν τα χρήματα, αλλά περίμεναν να γίνουν οι εκλογές για να μην κατηγορηθούν για προεκλογικές χρηματοδοτήσεις.

Την ίδια στιγμή ο πρώην υπουργός, περίπου μέμφθηκε το Δήμαρχο για το γεγονός ότι δεν μπόρεσε να ελέγξει τους δημοσιογράφους και τις εφημερίδες της Πάτρας ώστε μην αμφισβητούν τα όσα έγιναν τα τελευταία χρόνια για την Πολιτιστική!

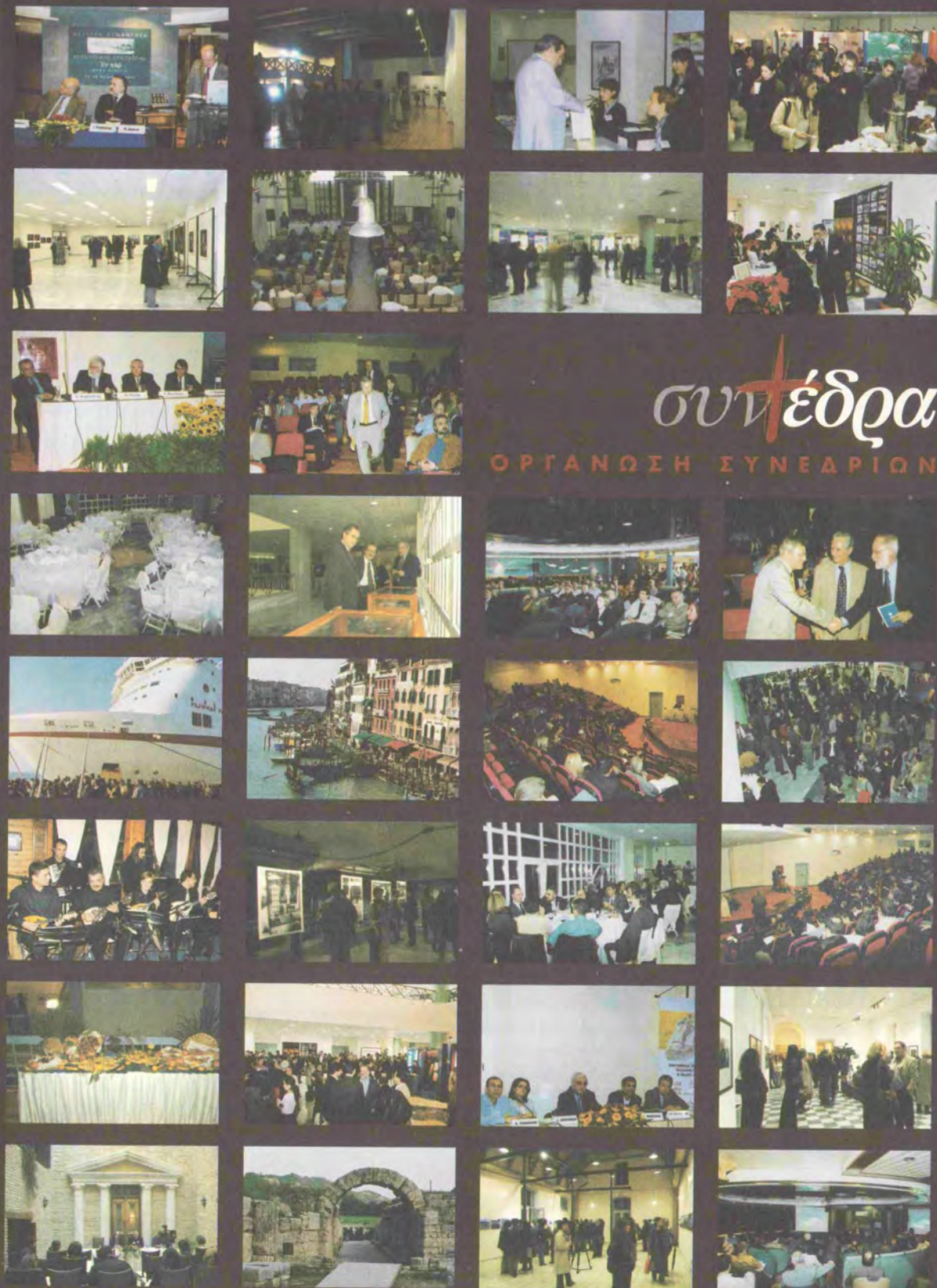
Κι ενώ οι παρευρισκόμενοι σχολίαζαν τις σπάνιες δημοκρατικές ευαισθησίες του κ. Βενιζέλου ως προς τη λειτουργία του Τύπου, άκουσαν έκπληκτοι το Δήμαρχο να λέει ευθέως ότι οι δημοσιογράφοι φταίνε για το γεγονός ότι στην Πάτρα υπάρχει μια δυσφορία για την Πολιτιστική, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «εγώ τους έχω δώσει τα πάντα, αλλά μάλλον δεν ξέρουν να διαβάζουν τα χαρτιά που τους δίνω και γ' αυτό δε γράφουν αυτά που πρέπει!»!

Απάντηση φυσικά δε δόθηκε στο Δήμαρχο εκείνη την ώρα από σεβασμό όχι τόσο στα πρόσωπα, αλλά κυρίως στον πολύ όμορφο χώρο του Νομαρχιακού Συμβουλίου (Μέγαρο Κόλλα). Έτσι κι αλλιώς ο χώρος ήταν ο μόνος που έλεγε την αλήθεια εκείνη τη στιγμή!

Κι ένα κουίζ:

Ποιος ανώτερος παράγοντας εμπλεκόμενος άμεσα με την Πολιτιστική δήλωσε στο περιθώριο μιας συνάντησης με δημοσιογράφους: «Εμένα δε με ενδιαφέρει καθόλου η ολοκλήρωση των έργων της Πολιτιστικής. Ας τα εγκαταλείψω όποιος θέλει! Εμένα με ενδιαφέρει απλώς να είμαι στη θέση που είμαι κατά τη διάρκεια της θεμελίωσης των έργων».

Τέτοιο όραμα για την πόλη...

«Τώρα που μάθαμε να τρέχουμε, θα ξανακάνουμε Πολιτιστική!»

O Eberhard Screamphf, υπεύθυνος για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα στο Γκρατς μιλά για την εμπειρία του 2003

Συνέντευξη στη Ζέττα Ζάχου

Με κεντρικό σύνθημα «Gratz, who would have guessed...» το Γκρατς έκανε το θαύμα, το «αουτσάιντερ» έγινε «φαβορί» και ξεπέρασε τα συμπλέγματα κατωτερότητας απέναντι στην υπόλοιπη Αυστρία. Ακόμα και τον... Φον Μαζόχ και τον μαζοχισμό του έστρεψε «σαδιστικά» υπέρ του.

Ο κύριος Eberhard Screamphf, υπεύθυνος προγραμματισμού για την περυσινή Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Αυστριακής πόλης βρέθηκε στην Πάτρα προσκεκλημένος του Ινστιτούτου Δημοκρατίας «Κωνσταντίνος Καραμανλής» και μας μίλησε για την εμπειρία που κέρδισε, τόσο ο ίδιος όσο και η πόλη, από την περιπέτεια του 2003. Γιατί και γι' αυτούς περιπέτεια ήταν...

Στην Αυστρία καταγράφεται σύμφωνα με το Ευροβαρόμετρο η μεγαλύτερη αποχή στις Ευρωεκλογές, της τάξης του 66%. Οι δημότες του Γκρατς πιστεύουν στην Ενωμένη Ευρώπη, ειδικά μέσα από τους δρόμους του πολιτισμού; Γνώριζαν για την Πολιτιστική;

Δεν ξέραμε τίποτα. Ήμασταν οι «καταφρονημένοι» της Αυστρίας. Η αυτοκρατορική Βιέννη, το Μοτσάρτιο Σάλτσμπουργκ και το χιονοδρομικό θέρετρο Ίνσμπουργκ δεν καταδέχονταν ούτε να μας κοιτάξουν. Έτσι και εμείς, μέσα από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα, με κεντρικό σύνθημα μάλιστα που έδειχνε καθαρά ότι γνωρίζαμε τα προβλήματά μας, («Γκρατς; ποιος θα το 'λεγε») θέλαμε να ψηλώσουμε πέντε με δέκα πόντους.

Τι ακριβώς κάνατε εσείς κύριε Screamphf; Με τι ιδιότητα ασχοληθήκατε;

Είμαι γλύπτης. Γέννημα-θρέμμα του Γκρατς και αγαπώ την πόλη μου. Πονάω και πονούσα την πόλη μου. Δεν την άφησα ποτέ και υπέφερα (μαζί και μ' άλλους)

που δεν είχε την θέση που της άξιζε στην καρδιά των Αυστριακών αλλά και όλου του κόσμου.

Υποδομές υπήρχαν;

Σαφώς, αλλά δεν υπήρχε η δύναμη ή μια «ιδέα» που θα μας εκτόξευε ψηλά. Στην ανάληψη της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αυτό είδαμε σαν ευκαιρία. Σαν χρυσή ευκαιρία για να εκτοξευτούμε. Την αρπάξαμε και τρέξαμε. Τρέξαμε πολύ. Η πρόκληση ήταν από κείνες που σου χαρίζονται μια φορά στη ζωή και δεν σε παρακαλάνε. Ή την παίρνεις ή χαιρέτες...

Πώς το χειριστήκατε και τι θα συνιστούσατε σε μελλοντικές Πολιτιστικές Πρωτεύουσες;

Χωρίς εμπάθειες κοιτάξαμε τα προβλήματα, τα καταγράψαμε και τα είπαμε με το όνομά τους. Από κει και πέρα ήταν εύκολο να θέσουμε και στόχους, αφού παραδεχθήκαμε τις αδυναμίες μας.

Ποιο ήταν το κύριο μέλημα της Πολιτιστικής;

Να καθαρίσουμε το ποτάμι μας – τον Μουρ – που από χρόνια μολυσμένος ήταν σαν να μην υπήρχε για την ζωή μας. Τυχεροί που είστε εσείς στην Πάτρα, που έχετε το πρόσωπό σας στην θάλασσα! Φαντάζομαι τι θα έχετε σχεδιάσει... (Σ.Σ. Που να ήξερες, σκεφτόμουν, ευτυχώς όχι φωναχτά... Έτρεμα μη μου ζητήσει λεπτομέρειες για το σχεδιασμό μας...)

Καλά, γκρίνιες δεν είχατε; Όλοι συμφώνησαν με όλα;

Ε, όχι φυσικά. Δεν είμαστε άγιοι! Δημοκρατική χώρα είμαστε και να δείτε τι έγινε όταν δεν καταφέραμε να πραγματοποιήσουμε και τις 860 προτάσεις που υπεβλήθησαν. Τελικά υλοποιήσαμε μόνο τις 108.

Δηλαδή;

Ε, απογοητεύτηκαν πολλοί, αλλά έχουμε πολύ υλικό για τα χρόνια που θα έρθουν και είναι προγραμματισμένα όλα. Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα ήταν μόνον η αρχή, για να κρατήσουμε τη θέση που κερδίσαμε. Γιατί είναι και αυτό ένα στοίχημα. Το στοίχημα της επόμενης μέρας, που οφείλω να πω ότι μας βρήκε απροετοίμαστους. Έγινε κάτι σαν μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων. Ξέρετε, αυτό το αίσθημα κενού μετά τις γιορτές που έχουμε όλοι...

Πώς ξεκινήσατε;

Προσεγγίσαμε και τις δεκαεπτά συνοικίες του Γκρατς, τους περιθωριοποιημένους, τους άστεγους, τους μετανάστες και τους ζητήσαμε να μας πουν εγγράφως τι θα ήθελαν να προβάλλουν. Λάβαμε τις οκτακόσιες τόσες προτάσεις και, όπως σας είπα, υλοποιήσαμε τις 108 (μ' ένα σύνολο 6000 διαφορετικών εκδηλώσεων) και όταν καταλήξαμε, πολύ γρήγορα, αρχίσαμε να τρέχουμε... Όλοι μαζί. Ο καθένας στον τομέα που είχε αναλάβει και ήταν υπεύθυνος. Είχα τη συνολική εποπτεία, αλλά μόνον αναφορές δεχόμουν και παρενέβαινα μόνο αν μου εζητείτο, αν υπήρχε πρόβλημα είτε σε τεχνικό είτε σε καλλιτεχνικό επίπεδο.

Από την κεντρική κυβέρνηση υπήρξαν παρεμβάσεις;

Όχι. Γιατί, θα 'πρεπε; Δική μας ήταν η ευθύνη. Το Γκρατς ήταν η Πολιτιστική Πρωτεύουσα. Το Γκρατς είχε βάλει το στοίχημα. (Σ.Σ. Εδώ θα πρέπει να υπογραμμίσω το έκπληκτο ύφος του κ. Screamphf. Δεν πολυκατάλαβε αυτό που τον ρώτησα και χρειάστηκε να επαναλάβω την ερώτηση δύο φορές...)

Πώς συμμετείχε η κεντρική κυβέρνηση;

Μας ευχήθηκε «καλή επιτυχία» και μας ενέκρινε και κάποια χρήματα.

Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης ποιος ήταν;

Ο Δήμος του Γκρατς, η κεντρική κυβέρνηση και οι χορηγίες από τοπικές και αυστριακές εταιρείες. Συμβολικά μας έδωσε χρήματα και η Ευρωπαϊκή Ένωση, περίπου 500 χιλιάδες ευρώ.

Πραγματοποιήσατε τα ζητούμενά σας, τους στόχους σας;

Σίγουρα ναι. Και κυρίως γνωριστήκαμε μεταξύ μας. Μεγάλο κέρδος αυτό. Γιατί στο Γκρατς υπάρχουν μετανάστες, άστεγοι, περιθώριο...

Θα το ξανακάνετε, αν σας δινόταν η ευκαιρία;

Τώρα που μάθαμε να τρέχουμε; Τρέχοντας!...

«Gratz: Ποιος να το 'λεγε...»

Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα του 2003 σε αριθμούς

Η εμπορική προώθηση του Gratz 2003 υπήρξε το μεγαλύτερο πρόγραμμα προώθησης Τεχνών και marketing πόλης στην Αυστρία των νεότερων χρόνων.

Από την ανάπτυξη προγραμμάτων έως την κλασική διαφήμιση και τη φροντίδα πελάτη, πάνω από 60 συνδιοργανωτές και πάνω 300 συνδιοργανώτριες εταιρείες και προμηθευτές συνεργάστηκαν κάτω από μια διακριτική «ομπρέλα» διαχείρισης.

Θέλετε περισσότερα νούμερα;

141	διαφημιστικά θέματα	1585	σημεία εξωτερικής διαφήμισης
846	σχέδια διαφήμισης	1236	σημεία εσωτερικής διαφήμισης
4	κεντρικές εταιρείες διαφήμισης	1200	σημεία διανομής διαφημιστικού υλικού
124	προγραμματικές εκστρατείες	20	βραβεία σε διαγωνισμούς διαφήμισης και προώθησης
6.480	σελίδες διαφήμισης	19.664.400	ανεξάρτητα διαφημιστικά μέσα
875	παρουσιάσεις σε ξένες χώρες	22.384.665	επισκέψεις στο site www.gratz03.at
65	balloons σε 38 χώρες της Ευρώπης	1648	ομάδες υποδέχθηκε το Gratz '03
280	ταξί-ποδήλατα σε 21 χώρες της Ευρώπης κινήθηκαν διαφημιστικά	1208	κiosκια πώλησης εισιτηρίων για το Gratz '03
1.312.500	απευθείας επαφές κατά τη διάρκεια εκστρατειών γνωριμίας-προώθησης χρησιμοποιήθηκαν		

Κατά τους 10 πρώτους μήνες της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, από Ιανουάριο μέχρι Οκτώβριο, τα ξενοδοχεία του Gratz κατέγραψαν συνολικά 728.473 διανυκτερεύσεις, που είχαν κράτηση για περισσότερο από ένα βράδυ. Ένα φανταστικό ποσοστό αύξησης κατά περίπου 400%, σε σύγκριση με τις 145.987 αντίστοιχες διανυκτερεύσεις του 2002, που ήταν μια χρονιά ρεκόρ, μέχρι τότε.

Οι ημερήσιες επισκέψεις σημείωσαν αύξηση 111%, αριθμός απίστευτος αν σκεφθεί κανείς τι έγινε στο Σάλτσμπουργκ ή την Βιέννη που κατά παράδοση απορροφούν τα πάντα στην Αυστρία.

Ο μεγαλύτερος όγκος των επισκεπτών προήλθε από την Σλοβενία (+87,5%), από Γερμανία (+48,9%) και Ισπανία.

Οι «σνομπ» Βιεννέζοι αυξήθηκαν κατά 79,2% και μάλιστα λένε πια: «Γκρατζ: το ωραιότερο προάστιο της Βιέννης».

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Καλλιτεχνική Διεύθυνση: Θεοδωρής Γκόνης

θεατρική περίοδος: καλοκαίρι 2004

Γεωργίου Βιζυηνού

Το αμάρτημα της μητρός μου

17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Πάτρα
Achaia Clauss

Συντελεστές:

Διασκευή-Σκηνοθεσία: Θεοδωρής Γκόνης
Εικαστική Παρέμβαση: Χρήστος Μποκόρος
Μουσική: Νίκος Ευδάκης
Φωτισμοί: Δήμος Αδελιώδης
Κοστούμια: Αλεξία Θεοδωράκη
Χορογραφία: Αγγελική Παπαδάτου
Σύνθεση ήχων: Δημήτρης Ιατρόπουλος
Βοηθός Σκηνοθέτη: Κατερίνα Καραδήμα

Παίζουν:
Τάκης Χρυσικάκος
Λουκία Πισιόλα
Θύμιος Κούκος
Παναγιώτης Εξαρχέας
και η Κατερίνα Λιάτσου

ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΗ ΜΑΧΗΤΗΣ

Antenna
Star

ΔΕΡΑΣ

Αρμονία

Ίριδα

ΜΕΤΡΟ exodos

ΕΝΛΕΥΚΩ 87.7 F

Αποστολή: Γενοβα

Ταξίδι στους γείτονες που μας μοιάζουν!

Της Εύης Γκοτσοπούλου

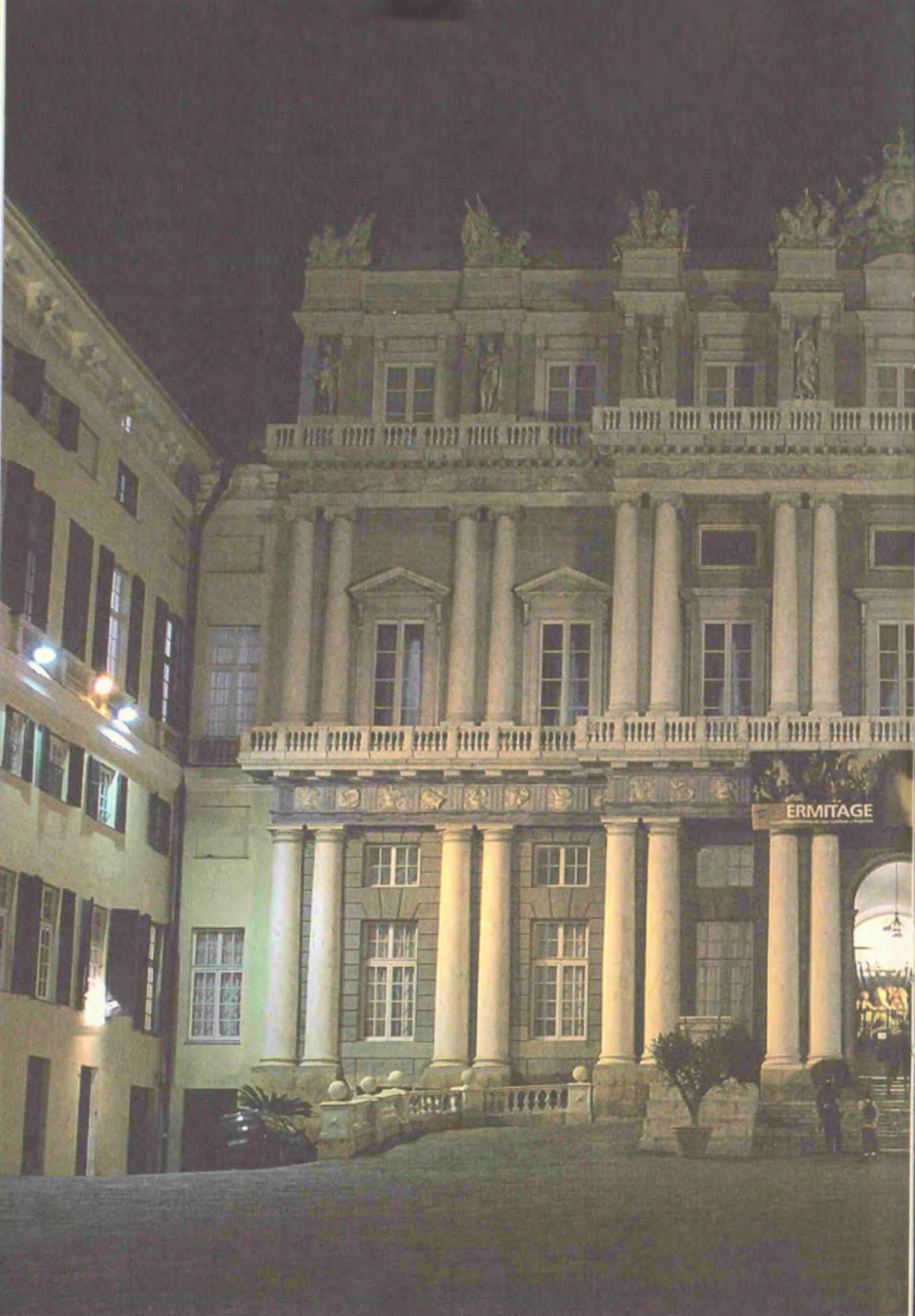
Έχοντας παρακολουθήσει από την αρχή το ταξίδι της Γενοβα ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας του 2004, βρεθήκαμε εκεί πρόσφατα καλεσμένοι του οργανισμού «Γενοβα 2004», μαζί με 30 ακόμα δημοσιογράφους, κάθε ένας από τους οποίους εκπροσωπούσε μία χώρα από την Ευρώπη και την Αμερική, στην πρώτη και τελευταία όπως μας είπαν ξενάγηση για δημοσιογράφους εκτός Ιταλίας. Μας κάλεσαν σε μια σημαντική χρονική περίοδο για την Πολιτιστική για να μας παρουσιάσουν τέσσερις πολύ σημαντικές εκδηλώσεις – προγράμματα που υλοποίησε η πόλη με την ευκαιρία του θεσμού.

Έχουμε ήδη αναφέρει ότι θεματικός άξονας του προγραμματισμού των εκδηλώσεων στη Γενοβα είναι το ταξίδι. Από αυτόν τον κεντρικό άξονα ξεκινούν τρεις θεματικές ενότητες που αλληλοκαλύπτονται. Η κάθε μια ανταποκρίνεται σε μια αποστολή, ένα κεντρικό εκθεσιακό γεγονός και έναν από τους τρεις σημαντικότερους μουσειακούς τόπους της πόλης. Έτσι η ενότητα «Γενοβα: πόλη των τεχνών» αφορά στην «ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς», την έκθεση «Η εποχή του Ρούμπενς» και τα μουσεία της Strada Nouona. Η «Γενοβα: πρωτεύουσα της θάλασσας» αφορά στην «ανάπτυξη της γνώσης», την έκθεση «I transatlantici (τα υπερωκεάνεια)» και τα μουσεία της θάλασσας και της ναυσιπλοΐας. Τέλος, η «Γενοβα: σύγχρονη πόλη» αφορά στην «εναρμόνι-

ση της πόλης», στην έκθεση «Τέχνη και αρχιτεκτονική, 1900 – 2000» και στα μουσεία και πάρκα της Nervi. Το πρόγραμμα που είχε ετοιμάσει για μας η Πολιτιστική περιελάμβανε όλα τα παραπάνω, εκτός του τελευταίου – η έκθεση έχει προγραμματιστεί για τον Οκτώβριο.

Εκτός από τις παραπάνω εκθέσεις και σύντομες καθημερινές ξεναγήσεις στην πόλη, είχαμε την ευκαιρία να πάρουμε συνέντευξη από τον διευθυντή προγραμματισμού της Πολιτιστικής Enrico Da Molo και από την επικεφαλής του Γραφείου Τύπου του οργανισμού Fede Gardella. Έτσι αποκτήσαμε πλήρη εικόνα για την προετοιμασία, την οργάνωση και την πορεία της Γενοβα ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Στις επόμενες σελίδες σας ταξιδεύουμε στην πόλη των δόγμων, τη δημοκρατία της θάλασσας όπως την αποκαλούν, η οποία δεν είχε ποτέ βασιλεία, κάτι για το οποίο οι Γενοβέζοι είναι πολύ περήφανοι.

Σας ταξιδεύουμε σε μια πόλη που έχει πάρα πολλά κοινά, όπως διαπιστώσαμε, με την Πάτρα. Κάποτε μεγάλο λιμάνι με έντονη εμπορική δραστηριότητα, κάποτε μεγάλη βιομηχανική πόλη που πλήγηκε από την ανεργία την δεκαετία του '80, μετά το κλείσιμο πολλών εργοστασίων και γνώρισε την εσωτερική μετανάστευση, κάποτε πόλη με έντονη κουλτούρα που προσπαθεί να την αποκαταστήσει για να μπορέσει να την εξελίξει και να βρει τη σύγχρονη ταυτότητά της.

Οι Γενοβέζοι δεν είναι τυπικοί Ιταλοί

Από το αεροπλάνο η θέα της πόλης είναι εντυπωσιακή. Εκτείνεται κατά μήκος της ακτής σε μια απόσταση 35 χιλιομέτρων, ένας στενός διάδρομος ανάμεσα στα καταπράσινα βουνά που βρίσκονται πίσω της και τη θάλασσα. Χτισμένη αμφιθεατρικά, στην πλαγιά των βουνών, η θάλασσα βρίσκεται πάντοτε μέσα στο οπτικό σου πεδίο, εκτός εάν βρίσκεσαι μέσα στο ιστορικό κέντρο, το μεγαλύτερο της Ευρώπης, χτισμένο με την πλάτη στη θάλασσα.

Όλη η Γένοβα, παρά την εντύπωση που δίνει, είναι μια πόλη κλειστή προς τη θάλασσα. Την αποκλείει από την καθημερινότητα των κατοίκων της. Μπορείς να περάσεις μέρες εδώ δίχως να αισθανθείς ότι βρίσκεσαι σε παραλιακή πόλη. «Είναι ένα από τα σημαντικά μας μειονεκτήματα» μας είπε η κ. Fede Gardella, επικεφαλής του Γραφείου Τύπου της Πολιτιστικής, ακούραστη συνοδός μας καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής μας στην πόλη και ανεξάντλητη πηγή πληροφοριών για την ιστορία αλλά και τη σύγχρονη πραγματικότητα της πόλης.

Η πρώτη εντύπωση που δίνει η πόλη είναι η κυριαρχία του γκριζου χρώματος, πράγμα που όπως μάθαμε οφείλεται στο Λυγουριανό

μαρμάρo που δεσπόζει ως υλικό κατασκευής των περισσότερων κτισμάτων και ότι είναι τεράστια και δαιδαλώδης με πολύ μεγάλους δρόμους και πανύψηλα κτίρια. Η ίδια εικόνα επικρατεί και στο ιστορικό κέντρο με τη διαφορά ότι οι δρόμοι εδώ είναι πολύ στενά σοκάκια και τα

μεγαλόπρεπα κτίσματα κρύβουν τον ήλιο. Επιτρέπουν έτσι στην υγρασία να βασιλεύει μαζί με τα παλάτια στο μεσαιωνικό αυτό κόσμο της παλιάς πόλης.

Επισκεφθήκαμε κατ' αρχήν την «καρδιά» της Πολιτιστικής που βρίσκεται στο παλάτι των Δόγηδων, το Palazzo Ducale, στο οποίο στεγάζεται όλος ο οργανισμός «Γένοβα 2004». Έπειτα από μια μικρή ξενάγηση στα σοκάκια της πόλης, μας οδήγησαν σε ένα παλιό αρχοντικό, διαμορφωμένο σε restaurant – bar. Απολαμβάνοντας την ιταλική κουζίνα, μάθαμε πολλά πράγματα για την πόλη και την ιστορία της καθώς και για την μέχρι τότε πορεία της ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα. Ήμασταν μόνο τέσσερις ξένοι δημοσιογράφοι κι έτσι είχαμε την ευκαιρία να μιλήσουμε πολύ με την κ. Fede Gardella και την κ. Fabiana Magri, συνάδελφο και υπεύθυνη για την παραμονή μας και να κατανοήσουμε τη νοοτροπία της πόλης και το χαρακτή-

προϋποθέσεων τους για την καλύτερευση της ζωής των κατοίκων. Η παλιά πόλη πριν ένα χρόνο ήταν αφώτιστη. Ήταν σχεδόν αδύνατο να βρεις το σπίτι σου αν έμενες εδώ...». Μας είπε επίσης ότι πολλά έργα υποδομής έγιναν στην πόλη κατά την προετοιμασία της συνόδου των G8. «Δυστυχώς...!». Οι Γενοβέζοι θεωρούν μαύρη σελίδα στην ιστορία τους τα γεγονότα του 2001 και ποτέ δεν ήταν υπέρ της διεξαγωγής της συνόδου στην πόλη τους.

Επιπλέον δεν είναι καθόλου υπερήφανοι για το συμματριώτη τους Χριστόφορο Κολόμβο. Θεωρούν γρουσουζιά το να λένε το όνομά του γιατί «πρώτον, ανακάλυψε την Αμερική και εμείς έχουμε υποφέρει από την μετανάστευση και δεύτερον δεν την ανακάλυψε για λογαριασμό της Γένοβα, αλλά της Ισπανίας». Η Γένοβα, όμως, εκτός από πατρίδα του Κολόμβου, μάθαμε ότι είναι και η πατρίδα του τζιν

ρα της που αποτελούν βασικά στοιχεία των στόχων που έχει θέσει ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα.

«Οι Γενοβέζοι δεν είναι οι τυπικοί, αλέγροι, φωνακλάδες Ιταλοί. Είμαστε μάλλον γκρινιάρηδες και επιφυλακτικοί. Ζούμε σε μια πόλη που τώρα βγαίνει από μια σοβαρή οικονομική κρίση, αναζητάει ταυτότητα και θα έλεγα ότι δεν διαθέτει πολιτιστική συνείδηση ανάλογη του παρελθόντος της. Να σκεφθείτε ότι η μοναδική όπερα, κτίσμα του Μεσαίωνα, που καταστράφηκε στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, αναστηλώθηκε και πάλι μόλις το 1995. Είμαστε έντονα βιομηχανική πόλη, η μεγαλύτερη κάποτε στην Ευρώπη, που αντιμετώπισε στη δεκαετία του '80 την έντονη αποβιομηχάνιση, την ανεργία και τη μετανάστευση για ακόμα μια φορά. Στόχος της Πολιτιστικής είναι για μας η δημιουργία των υποδομών ή, έστω, των

υφάσματος στο οποίο έχει δώσει και το όνομά της (Genoa) και ότι στο Diocesani museum της πόλης εκτίθενται οκτώ μοναδικές ταπισερί στον κόσμο από τζιν, φτιαγμένες στη Γένοβα.

Την επόμενη μέρα πήγαμε στο Porto Antico (παλιό λιμάνι) και μετά από μια μικρή στάση στην διαδραστική έκθεση «Sapere Fare» (τεχνογνωσία), όπου παρουσιάζεται η πορεία της πόλης στον τομέα της τεχνολογικής προόδου από τον περασμένο αιώνα ως σήμερα, ανεβήκαμε στο κρουαζιερόπλοιο Costa Atlantica που πραγματοποιεί υπερατλαντικά ταξίδια για να παρακολουθήσουμε τη συνέντευξη τύπου για την έκθεση «Υπερατλαντικά (πλοία – ταξίδια): σενάρια και όνειρα της θάλασσας». Μαζί μας και εκατόν πενήντα Ιταλοί δημοσιογράφοι που είχαν κληθεί από τον οργανισμό. Πρόκειται για τη δεύτερη μεγάλη έκ-

Αποστολή: Γένοβα

θεση της Γένοβα, μοναδική στο είδος της, η οποία θα ξεκινήσει στις 31 Ιουλίου στο υπό ανακαίνιση ακόμα κτίριο Galata, στο παλιό ναυπηγείο, που αποτελεί ένα από τα μουσεία της θάλασσας και αρχιτεκτονικό επίτευγμα της Πολιτιστικής.

Η έκθεση αφορά τα υπερωκεάνια «που τόσο είναι συνδεδεμένα με την ζωή της πόλης αλλά και όλης της Ευρώπης. Η ιστορία τους είναι η ιστορία της μετανάστευσης της Ευρώπης, οι Γενοβέζοι μεγάλωσαν με τα υπερωκεάνια μέσα στα σπίτια τους. Έμπαιναν από το παράθυρο κάθε φορά που έφταναν στο λιμάνι για να φύγουν παίρνοντας μαζί τους αγαπημέ-

να μας πρόσωπα. Άλλαξαν τη θεώρησή μας για τον κόσμο» είπε χαρακτηριστικά ο Enrico Da Molo, οικοδεσπότης μας και διευθυντής προγραμματισμού του οργανισμού «Γένοβα 2004». Πρόκειται για μια αναδρομή στην ιστορία και τη διαδρομή των υπερωκεανίων μέσα από φωτογραφίες, παλιά φιλμς, αντικείμενα που σώθηκαν από τα πλοία που βούλιαξαν ή παροπλίστηκαν.

«Στόχος μας είναι να λειτουργήσει σαν καθρέφτης της Ευρωπαϊκής κοινωνίας δύο πολύ κρίσιμων αιώνων, του 19ου και του 20ού». Για την πραγματοποίησή της συνεργάζονται για πρώτη φορά στην ιστορία τους πολλά ναυτικά μουσεία από όλον τον κόσμο και συγχρηματοδοτείται από τον οργανισμό «Γένοβα 2004», διάφορους φορείς της πόλης, ομίλους ιταλικών εταιριών και τους δύο πιο παλιούς τραπεζικούς ομίλους της Γένοβα. Στη συνέντευξη Τύπου όλοι οι χορηγοί εκπροσωπούσαν στο πάνελ και η ατμόσφαιρα ήταν ιδιαίτερα φορτισμένη συγκινησιακά. Όταν προέρχε-

σαι από χώρα μεταναστών όπως η Ελλάδα και ιδιαίτερα από ένα λιμάνι, την Πάτρα, από το οποίο έφευγαν τέτοια πλοία, μοιράζεσαι και κατανοείς αυτή την συγκίνηση...

Το επόμενο απόγευμα, μετά από ένα... λουκούειο γεύμα στο Costa Atlantica, επιστρέψαμε στο Palazzo Ducale για να ξεναγηθούμε στην έκθεση «Η εποχή του Rubens: γενοβέζικα σπίτια, πάτρονες και συλλέκτες» που ξεκίνησε τον Απρίλιο. «Θεωρούμε την έκθεση ιδιαίτερα επιτυχημένη. Είναι η δεύτερη σε προσέλευση κοινού μετά του Boticelli στη Ρώμη. Ευτυχώς το Βατικανό δεν έχει καμία έκθεση αυτήν την

περίοδο! Πάντα οι εκθέσεις του έρχονται πρώτες σε προσέλευση» μας είπε γελώντας η ξεναγός μας στην έκθεση, μέρη της οποίας βρίσκονται στο Palazzo Rosso και το Palazzo Spinola.

Το Palazzo Rosso, το Κόκκινο Παλάτι, ανήκει στα λεγόμενα μουσεία της Via Garibaldi ή Strada Nuova. Πρόσφατα ανακαινισμένο μαζί με το Λευκό Παλάτι που βρίσκεται απέναντι και το Palazzo Tursi άνοιξε τις πόρτες του μόνο για μας. Και τα τρία θα λειτουργήσουν για το κοινό στα μέσα Ιουνίου. Αποτελούν έναν από τους τρεις μουσειακούς τόπους της Γένοβα, μαζί με τα δεκαεπτά ακόμα παλάτια που βρίσκονται στον ίδιο δρόμο (κάπου εξηνταπέντε σε όλη τη Γένοβα). Εκπληκτικά αρχιτεκτονήματα και τα τρία με σπάνια εκθέματα, αποτελούν καμάρι για τους Γενοβέζους. Οι άνθρωποι της Πολιτιστικής ήταν ιδιαίτερα περήφανοι που μπόρεσαν να τα ανακαινίσουν. Το Κόκκινο και το Λευκό παλάτι είναι τα μόνα κτίρια με άλλο χρώμα, πάντως, που είδαμε στη Γένοβα!

Αποστολή: Γένοβα

Πολύ σημαντική ήταν και η συνάντησή μας με έναν από τους μεγαλύτερους αρχιτέκτονες του κόσμου. Τον Γενοβέζο Renzo Piano. Μας ξενάγησε ο ίδιος στην έκθεση με μακέτες των έργων του, βιντεοπροβολές, φωτογραφίες αλλά και αίθουσες μελέτης για αρχιτέκτονες και φοιτητές στο μουσείο Porta Siberia στο Porto Antico, το παλιό λιμάνι, το οποίο ο ίδιος μετέτρεψε, με την ευκαιρία των εορτασμών του 1992 για τον Χριστόφορο Κολόμβο, σε τόπο πολιτιστικής δραστηριότητας και αναψυχής με σπουδαίες και έξυπνες αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις.

Ο Renzo Piano, ο οποίος ξεκίνησε την καριέρα του με την κατασκευή του μουσείου Ρομβιδίου στο Παρίσι το 1977 (το ανακαίνισε και το επέκτεινε επίσης το 2000), είναι «υπεύθυνος» για το σχεδιασμό πολλών από τα σημαντικότερα κτίσματα της μοντέρνας αρχιτεκτονικής σε όλον τον κόσμο. Με απόλυτο σεβασμό στο περιβάλλον και την αρχιτεκτονική του κάθε τόπου, τα κτίριά του αποτελούν έργα τέχνης. Η παρουσία του στη Γένοβα ήταν μεγάλο γεγονός για τους Ιταλούς όπως φάνηκε και από τα λεγόμενά τους αλλά και από τους τίτλους σε όλες τις εφημερίδες την επόμενη μέρα. Από τη συνέντευξη που μας παραχώρησε παραθέτουμε εδώ ένα μικρό απόσπασμα.

«Με αυτή την έκθεση θέλω να αποτίσω φόρο τιμής στη Γένοβα για όλη την φαντασία που μου χάρισε. Όπως έλεγε και ο φίλος μου ο Ιταλό Καλβίνο, στα πενήντα σου κατανοείς πόσο βαθιά σε έχει επηρεάσει ο τόπος που γεννήθηκες και μεγάλωσες. Τα έργα μου θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως προσπάθεια εξάλειψης της βαρύτητας. Η πιο έντονη παιδική μου μνήμη κάθε φορά που έτρεχα στο λιμάνι όταν ερχόταν πλοίο ήταν οι γερανοί που σήκωναν τα τεράστια φορτία και εκείνα αιωρούνταν στο κενό. Έπειτα αυτή η συνεχής αλλαγή στο λιμάνι, σταυροδρόμι πολιτισμών, τροφοδοτούσε ακατάπαυστα τη φαντασία μου. Η Γένοβα είναι παράξενη πόλη. Μια λωρίδα γης ανάμεσα σε μια θάλασσα πολύ βαθιά και σε βουνά πολύ ψηλά. Όπως τα κτίριά μου. Ήρθα, λοιπόν, να συνεισφέρω κι εγώ στην πόλη μου με την ευκαιρία της Πολιτιστικής». Να προσθέσουμε εδώ ότι διαπιστώσαμε ότι πολλοί Γενοβέζοι που ζουν αλλού ήρθαν να βοηθήσουν και να υποστηρίξουν την πόλη με την ευκαιρία της Πολιτιστικής!

Στην έκθεση η κ. Gardella μας σύστησε στο δήμαρ-

χο της Γένοβα, τον κ. Pericou, λέγοντάς του ότι η Πάτρα θα είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα το 2006. Έδειξε ενδιαφέρον και ρώτησε σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι προετοιμασίες. Όταν άκουσε ότι μάλλον έχουμε μείνει πίσω και ανησυχούμε για την επιτυχία της Πάτρας το 2006, είπε γελώντας: «Μην ανησυχείτε. Θα τα καταφέρετε. Το 2003 στη Γένοβα κανείς δεν πίστευε ότι θα προλάβουμε να είμαστε έτοιμοι. Ήταν σκέτη τρέλα. Τελικά όλα πηγαίνουν πολύ καλά μέχρι στιγμής. Πάντως να μας κρατάτε ενήμερους για τις εξελίξεις...». Μακάρι να διαθέταμε και εμείς λόγο να αισιοδοξούμε για την Πάτρα του 2006!

Τελειώνοντας - παρ'όλο που το υλικό, οι εντυπώσεις και οι εμπειρίες μας από την επίσκεψή μας θα μπορούσαν να καλύψουν πάρα πολλές ακόμα σελίδες - θα θέλαμε να αναφέρουμε εδώ ένα μικρό απόσπασμα από τη συνέντευξη που μας παραχώρησε ο Enrico Da Molo: «Δε θέλουμε να αποκομίσει ο επισκέπτης που θα έρθει στην πόλη με την ευκαιρία της Πολιτιστικής ότι πρόκειται για μια πόλη τουριστική και μόνο. Θέλουμε να αισθανθεί ότι εδώ μπορεί να ζήσει, να φοιτήσει, να επενδύσει, να δουλέψει. Ότι υπάρχουν οι υποδομές και οι προϋποθέσεις μιας σύγχρονης και άνετης καθημερινότητας». Σε μια βόλτα στην πόλη με ένα νεαρό συνάδελφο από τις Βρυξέλλες την τελευταία μέρα στη Γένοβα και ενώ συζητούσαμε για όσα είδαμε είπε κάποια στιγμή: «Θέλω οπωσδήποτε να ξανάρθω στη Γένοβα. Μου άρεσε πολύ». «Σαν τουρίστας πια και δίχως τους περιορισμούς του επαγγέλματος;». «Όχι. Δεν μου δίνει την αίσθηση πόλης τουριστικής. Θα ήθελα να έρθω για να ζήσω εδώ. Να γνωρίσω την πόλη και τους ανθρώπους καλύτερα. Έχω την αίσθηση ότι είναι μια πόλη στην οποία θα μπορούσα να το κάνω».

Ο διάλογος είναι πραγματικός και εκφράζει και τη δική μου αίσθηση, όσο και την επιθυμία μου να ξαναπάω σε μια πόλη που ερωτεύτηκα, ακριβώς επειδή ούτε για μια στιγμή δεν αισθάνθηκα ξένη.

Οφείλουμε να τονίσουμε ότι η φιλοξενία των ανθρώπων της Γένοβα ήταν άψογη. Αισθανθήκαμε πολύ άνετα μαζί τους από την πρώτη στιγμή και ήταν διαρκώς στη διάθεσή μας για να βοηθήσουν σε ό,τι τους ζητούσε ο καθένας από μας ξεχωριστά.

Enrico Da Molo
διευθυντής προγραμματισμού «Γένοβα 2004»

«Η Πολιτιστική είναι ένα βήμα προς την αναγέννηση της πόλης»

Ο Enrico Da Molo είναι ο διευθυντής προγραμματισμού της Εταιρίας Γένοβα 2004. Ο οργανισμός «Γένοβα 2004 Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» αποτελείται από την Επιτροπή Γένοβα 2004 και την Εταιρία Γένοβα 2004. Η Επιτροπή επιβλέπει και συντονίζει τις εκδηλώσεις της Πολιτιστικής και φροντίζει για την εύρεση οικονομικών πόρων. Αποτελείται δε από όλους τους θεσμικούς φορείς της πόλης και της περιοχής και συμμετέχει σ' αυτήν και το υπουργείο πολιτισμού της Ιταλίας. Η Εταιρία είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση και την ομαλή διεξαγωγή του προγράμματος και εταίροι της είναι το Palazzo Ducale, η περιφέρεια της Γένοβα, το Πανεπιστήμιο, ο Εμπορικός σύλλογος και ο οργανισμός λιμένος.

Ο κ. Da Molo
βρίσκεται από

την αρχή στον οργανισμό και γνωρίζει, λόγω της ιδιότητάς του, όλες τις λεπτομέρειες σε κάθε τομέα δράσης της Πολιτιστικής. Τον συναντήσαμε στον τελευταίο όροφο του Palazzo Ducale, έδρα του οργανισμού, και μας ενημέρωσε πλήρως τόσο για την προετοιμασία όσο και για την πορεία της Γένοβα ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Γνωρίζοντας ότι η Πάτρα θα είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα το 2006, ενδιαφέρθηκε να μάθει πως πάει η δική μας προετοιμασία και μας ευχήθηκε καλή επιτυχία.

μένο πρόγραμμα. Θέλαμε να καθορίσουμε τις κατευθυντήριες γραμμές πάνω στις οποίες θα βασιζόταν το πρόγραμμά μας και να ξεκαθαρίσουμε τι θέλουμε να επιτύχουμε μέσω του θεσμού και με ποιο τρόπο θα το καταφέρουμε. Η ουσιαστική προετοιμασία ξεκίνησε το 2000 και το 2001 υπογράψαμε τη συμφωνία με την κυβέρνηση της Ιταλίας για τη χρηματοδότηση της πόλης. Το 2000 έγινε ο βασικός προγραμματισμός και το 2001 δημιουργήθηκε μια επιτροπή στην οποία οι ενδιαφερόμενοι κατέθεσαν τις προτάσεις τους για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων. Αυτή η επιτροπή έκανε την πρώτη διαλογή και παρέδωσε τις προτάσεις που επέλεξε σε άλλη επιτροπή το 2002. Το Μάρτιο του 2003 οριστικοποιήθηκε το πρόγραμμα. Γενικά, η διαδικασία που ακολουθήθηκε δεν βασιζόταν σε ένα συγκεκριμένο μοντέλο. Θα έλεγα ότι αυτό που την χαρακτήριζε ήταν ο αυθορμητισμός και η προσαρμοστικότητα στις συνθήκες που προέκυπταν.

Από πότε ξεκίνησε να προετοιμάζεται η πόλη για να είναι η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 2004 και ποια η πορεία αυτής της προετοιμασίας;

Μας ανατέθηκε η διοργάνωση το 1998. Για δύο χρόνια σκεπτόμασταν και συζητούσαμε χωρίς συγκεκρι-

Δώστε μας ένα παράδειγμα.

Για την ανάπλαση του Porto Antico (παλιό λιμάνι) δεν έφτανε ο προϋπολογισμός και δεν ήταν δυνατόν να βρεθούν άλλα κονδύλια. Ζητήσαμε λοιπόν από τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή να χρηματοδοτήσουν «κομμάτια» του προγράμματος και να εκμεταλλευτούν τους αντίστοιχους χώρους ή κτίρια, για πενήντα χρόνια σε κάποιες περιπτώσεις, χωρίς να αποδίδουν φόρους στην πόλη. Και λειτούργησε. Τελείωσε αυτό το μεγαλύτερο έργο που, πιστέψτε με, άλλαξε την εικόνα όλης της πόλης και όλοι είναι πολύ ευχαριστημένοι. Όσο για τον προϋπολογισμό, ξοδεύτηκαν περίπου 200 εκατομμύρια ευρώ για τις υποδομές προερχόμενα από διάφορα υπουργεία, την περιφέρεια, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τραπεζικά ιδρύματα κ.α. Εμείς διαχειριζόμαστε περίπου άλλα 32 με 33 εκατομμύρια ευρώ για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις και τον προγραμματισμό. Και τους μισθούς μας βεβαίως.

Σε αυτά τα περίπου 233 εκατομμύρια ευρώ περιλαμβάνονται και τα χρήματα που έχουν διατεθεί από τις διάφορες ενώσεις και οργανισμούς για τα αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα και εκδηλώσεις;

Όχι. Αν και δεν έχω σαφή εικόνα των χρημάτων αυτών θα έλεγα ότι μιλάμε για άλλα 30 με 40 εκατομμύρια, με κάθε επιφύλαξη.

Ας επανέλθουμε τώρα στη δεύτερη ερώτηση που κατέληξε να γίνει έκτη. Ποια είναι η γενική φιλοσοφία που διέπει τον προγραμματισμό; Ποιες οι βασικές αρχές του;

Βασική αρχή μας είναι ότι η Πολιτιστική είναι ένα βήμα προς την κατεύθυνση της αναγέννησης της πόλης. Ούτε η αρχή αλλά ούτε και το τέλος. Είδαμε το θεσμό ως ευκαιρία επιτάχυνσης σημαντικών αλλαγών στην πόλη οι οποίες όμως είχαν προγραμματιστεί να γίνουν ούτως ή άλλως και θα συνεχίσουμε και μετά το τέλος του 2004 να τις προωθούμε. Η πόλη μας συγκλονίστηκε στη δεκαετία του '80 από μια σοβαρή οικονομική κρίση από την οποία σήμερα, θα έλεγα, ότι συνερχόμαστε.

Γνωρίζετε τον ακριβή αριθμό των προτάσεων που κατατέθηκαν;

Το 2001 κατατέθηκαν περίπου 1200 προτάσεις. Αλλά μέχρι και σήμερα δεν έχει σταματήσει η κατάθεση προτάσεων. Μας έρχονται συνέχεια και κάποιες εξ' αυτών εγκρίνονται.

Εννοείτε ότι χρηματοδοτείτε προτάσεις ακόμα και σήμερα;

Όχι. Αυτό που μας ζητάνε είναι να ενταχθούν οι εκδηλώσεις τους στο πρόγραμμα της Πολιτιστικής. Οι εκδηλώσεις είναι αυτοχρηματοδοτούμενες. Ζητάνε την έγκρισή μας να χρησιμοποιήσουν το λογότυπο της Πολιτιστικής. Να ενταχθούν, για παράδειγμα, τα συνέδριά τους στο πρόγραμμα. Έχουμε πάνω από δέκα αιτήσεις την εβδομάδα χρήσης του λογότυπου. Όπου θεωρούμε ότι οι προτάσεις αυτές συνάδουν με τη φιλοσοφία της Πολιτιστικής, παραχωρούμε το λογότυπο και εντάσσουμε στο πρόγραμμα αυτές τις δραστηριότητες. Γι' αυτό και το site μας κάθε λίγο αναπροσαρμόζεται.

Παρ' όλο που αυτήν την ερώτηση την είχαμε προγραμματίσει τελευταία, αφού μιλάμε για οικονομικά, πείτε μας πώς χρηματοδοτεί η πόλη τις εκδηλώσεις και ποιος είναι ο συνολικός προϋπολογισμός της Πολιτιστικής;

Ελάχιστες εκδηλώσεις χρηματοδοτούνται εξ' ολοκλήρου από τον οργανισμό. Όσες έχουν εγκριθεί μέχρι το 2003, και κυρίως τα πολύ μεγάλα πρότζεκτς όπως η έκθεση Rubens, συγχρηματοδοτούνται από φορείς, τραπεζικά ιδρύματα, την Ευρωπαϊκή Ένωση, επιχειρήσεις της πόλης κ.λπ. Άλλες δραστηριότητες και προγράμματα είναι αυτοχρηματοδοτούμενα εξ' ολοκλήρου από κάποιο φορέα και ο οργανισμός έχει απλά την επίβλεψη της ολοκλήρωσής τους και της προώθησής τους. Ένας άλλος τρόπος χρηματοδότησης ήταν η ανεύρεση πόρων μέσα από ένα πρόγραμμα που το ονομάσαμε «πρόγραμμα ανεύρεσης οικονομικών πόρων» που με εξυπνα, θα έλεγα, κίνητρα, προκαλέσαμε επιχειρηματίες να χρηματοδοτήσουν έργα από τα οποία και οι ίδιοι θα έχουν στο μέλλον όφελος οικονομικό.

Αποστολή: Γένοβα

Αντιμετωπίσαμε την ανεργία και την εσωτερική μετανάστευση. Την πτώση από μεγάλη βιομηχανική δύναμη σε μια πόλη χωρίς μέλλον. Στόχος μας είναι λοιπόν στα πλαίσια και της Πολιτιστικής να δημιουργήσουμε υποδομές για το μέλλον. Τόσο υλικές όσο και πολιτιστικές. Ξεκίνησε η αναδόμηση της πόλης το 2001 με την συνάντηση των G8. Έγιναν τότε σημαντικά έργα υλικών υποδομών τα οποία τα βρήκαμε μπροστά μας το 2004, αλλά ήταν ελάχιστα μπροστά σε ότι έχουμε κάνει μέχρι σήμερα και σε όσα μένει να γίνουν.

Επικεντρώσαμε το ενδιαφέρον μας στο να βελτιώσουμε την καθημερινότητά μας με την ευκαιρία του θεσμού. Να διευκολύνουμε τη ζωή μας κυρίως και να εντάξουμε στο πρόγραμμα δραστηριότητες και εκδηλώσεις που να τις χαρακτηρίζει η βιωσιμότητα. Να παραμείνουν και μετά. Επίσης θέλαμε να τονώσουμε και, γιατί όχι, να τους περάσουμε από εθνικό σε διεθνές επίπεδο, ήδη υπάρχοντες θεσμούς και δραστηριότητες. Θελήσαμε να δούμε με το υλικό που έχουμε και με βάση την πολιτιστική μας κληρονομιά την οποία εμείς οι ίδιοι έχουμε ξεχάσει.

Θα μπορούσαμε, για παράδειγμα, να κάνουμε έκθεση για τον Van Gogh και να συρρέουν οι επισκέπτες από όλον τον κόσμο. Τι σχέση έχει ο Van Gogh όμως με την πόλη, όσο κι αν και εγώ πιο ενδιαφέροντα τον βρίσκω από τον Rubens; Καμία. ο Rubens έχει. Και όχι μόνο με την Γένοβα. Με όλη την Ευρώπη που την ίδια χρονική περίοδο γνώριζε παρόμοια ακμή. Αντικατοπτρίζει την πανευρωπαϊκή ιστορία της Μοντέρνας Περιόδου. Βασική αρχή μας είναι να υπάρξει συνέχεια. Όχι εύκολα και εντυπωσιακά πράγματα που θα ξεφούσκωναν μετά το 2004.

Γνωρίζοντας πλέον, με βάση και τα στοιχεία του προϋπολογισμού, ότι το ειδικό βάρος έχει δοθεί στις υποδομές και όχι στις εκδηλώσεις, οι οποίες ωστόσο είναι εντυπωσιακά πολλές, δε σας στοιχίζει αυτό σε προσέλκυση τουριστών οι οποίοι έλκονται περισσότερο από τις εκδηλώσεις και δεν τους ενδιαφέρουν οι υποδομές;

Όχι. Έχουμε ήδη αρκετούς επισκέπτες. Επιπλέον,

δε θέλουμε να αποκομίσει ο επισκέπτης που θα έρθει στην πόλη με την ευκαιρία της Πολιτιστικής ότι πρόκειται για μια πόλη τουριστική και μόνο. Θέλουμε να αισθανθεί ότι εδώ μπορεί να ζήσει, να φοιτήσει, να επενδύσει, να δουλέψει. Ότι υπάρχουν οι υποδομές και οι προϋποθέσεις μιας σύγχρονης και άνετης καθημερινότητας. Και αυτό το επιτυγχάνεις μόνο αν το εξασφαλίσεις πρώτα και κύρια στους κατοίκους της οποιαδήποτε πόλης. Αυτοί θα το επισπράξουν και θα το μεταδώσουν στον επισκέπτη. Αυτός είναι ο στόχος. Να δημιουργήσουμε μια βιώσιμη, για όλους εμάς που ζούμε εδώ, πόλη. Αυτή είναι και η καλύτερη διαφήμιση για το μέλλον.

Ποιες είναι αυτές οι βασικές αλλαγές που έγιναν στην πόλη με την ευκαιρία του θεσμού;

Ανακαινίσεις, αναπαλαιώσεις, αναδιαμορφώσεις, αναδομήσεις σε κάθε επίπεδο. Δρόμοι, πλατείες, μέσα μεταφοράς, το παλιό λιμάνι, το ιστορικό κέντρο. Πριν το 2004 ήταν βρόμικο, αφώτιστο και αδύνατον για μια μητέρα με καρτσάκι να το περάσει εξ' αιτίας της κακής κατάστασης του πλακόστρωτου. Και μόνο για την αναπαλαίωση και το καθάρισμα των κτιρίων του ιστορικού κέντρου θα ήμουν περήφανος. Έπειτα, το παλιό λιμάνι μετατράπηκε σε χώρο αναψυχής και παραγωγής πολιτισμού με όλα αυτά τα κτίρια που αποτελούν πλέον χώρους κάθε είδους εκδήλωσης. Μεγάλη αλλαγή, και εν εξελίξει ακόμα, είναι και η ένταξη των μουσείων σε ένα δίκτυο με τρεις άξονες. Κλασική τέχνη, μοντέρνα και μουσεία της θάλασσας. Ανακαινίστηκαν ή ανακαινίζονται ακόμα μερικά από τα πιο σημαντικά παλάτια και κτίρια της Γένοβα που θα φιλοξενήσουν μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις που αναδεικνύουν την πολιτιστική και τεχνολογική μας κληρονομιά.

Πόσα μουσεία διαθέτετε;

Περίπου 21. Κοίταξε, η κατάσταση με τα μουσεία στη Γένοβα άρχισε να βγαίνει εκτός ελέγχου. Αυτό το δίκτυο είναι πολύ σημαντικό γιατί θα τα οργανώσει και θα μπορούμε πλέον και να τα συντηρούμε και να τα αναδεικνύουμε. Επιπλέον θέλουμε να σταματήσει εδώ ο αριθμός τους. Πολλά εξ αυτών είναι μουσεία που δημιουργήθηκαν με δωρεές

Αποστολή: Γένοβα

ιδιωτικών συλλογών στο δήμο. Έχουμε μέχρι και μουσείο σπάνιων κοχυλιών από όλο τον κόσμο. Ο δήμος δεν μπορεί να συντηρήσει άλλα...

Εκτός από όσες προσδοκίες έχετε από την Πολιτιστική και συνάγονται από τις μέχρι τώρα απαντήσεις σας, περιμένετε κάτι άλλο;

Βεβαίως. Το δυσκολότερο. Να αυτοπροσδιοριστούμε καλύτερα. Να αποκτήσουμε πολιτιστική ταυτότητα. Γνωρίζουμε τι δεν είμαστε (ναυτική, βιομηχανική δύναμη, πόλη της κουλτούρας) αλλά δεν ξέρουμε τι είμαστε. Βρισκόμαστε στη φάση της αφύπνισης μετά από μια μακρά περίοδο «αφασίας» και απραξίας. Θα μπορούσαμε, ας πούμε, να αποτελέσουμε την τεχνολογική δύναμη της Ευρώπης. Έχουμε κάνει πολύ σημαντικά βήματα στον τομέα της πληροφορικής και των υπολογιστών. Εξ αιτίας αυτού η Ευρωπαϊκή Ένωση ήδη πήρε την απόφαση να ιδρύσει το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Πληροφορικής εδώ.

Πόσο συμμετείχαν οι κάτοικοι στην προετοιμασία της Πολιτιστικής και πόσο συμμετέχουν στις εκδηλώσεις που γίνονται αυτήν την περίοδο;

Οι κάτοικοι ως άτομα δεν συμμετείχαν καθόλου στην προετοιμασία. Το πρώτο μας λογότυπο ήταν σχεδιασμένο με τέτοιο τρόπο ώστε να τους υπενθυμίζει το γεγονός, γιατί έρευνα έδειξε ότι στις αρχές του 2003 το 70% περίπου δεν ήξερε ότι η Γένοβα σε ένα χρόνο θα ήταν Πολιτιστική Πρωτεύουσα. Αυτό που κάναμε για να εμπλέξουμε τους πολίτες ήταν να απευθυνθούμε στις ενώσεις της πόλης. Το 2002 οργανώσαμε μια συνάντηση μαζί τους, όπου παρευρέθησαν πάνω από 200 εκπρόσωποι ενώσεων. Τους διανεμίσαμε ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με ζητήματα της Πολιτιστικής. Το κεντρικό θέμα π.χ. της Πολιτιστικής επιλέχθηκε μέσω του ερωτηματολογίου αυτού. Το 98% των ενώσεων απάντησαν ότι θέλουν να είναι το ταξίδι. Κατόπιν τους δώσαμε έξι ζευγάρια λέξεων – κλειδιά και τους ζητήσαμε να μας καταθέσουν τις απόψεις τους γύρω από αυτά με βάση την εμπειρία τους ως οργανισμών που προγραμματίζουν, δρουν και επιλύουν προβλήματα. Οι λέξεις αυτές ήταν: ανάμνηση/μνήμη, μετάδοση/πέρασμα, συνάντη-

ση/ανταλλαγή, ανακάλυψη/περιπέτεια, σύγκρουση/εξέλιξη, πειρατισμός/αλλαγή. Περίπου 80 ενώσεις μας έφεραν κείμενα με τις απόψεις τους και συνέβαλαν στη διαμόρφωση της άποψης της Πολιτιστικής. Βρίσκονται αυτά όλα στο βιβλίο που λέγεται «Ταξιθεύοντας με τις ενώσεις» και είναι έκδοση της Πολιτιστικής. Πέραν αυτού, έρχεται κόσμος συνέχεια και ζητάει υλικό, όπως αυτοκόλλητα, σημαίες, αφίσες για να ταβάλει στο μαγαζί του ή το σπίτι του. Θα δείτε ότι υπάρχουν αυτά σχεδόν παντού. Υπάρχει πλέον μια τάση να ενσωματωθούν και να βοηθήσουν όλοι στην Πολιτιστική. Τους αρέσει και παρακολουθούν τα γεγονότα και τις εκδηλώσεις και παραπονιούνται πολύ συχνά αν σε κάποια γειτονιά δεν υπάρχει κάτι που να την εμπλέκει ενεργά με τον θεσμό.

Και κάτι πολύ σημαντικό: Από τις διάφορες συζητήσεις με τους ανθρώπους που εμπλέκονται στην Πολιτιστική προέκυψε ότι την Πολιτιστική την έκανε πράξη η πολύ ισχυρή τοπική αυτοδιοίκηση στην οποία οι Ιταλικές πόλεις έχουν παράδοση. Λειτουργούν αυτόνομα, σαν μικρά κράτη ή/και επιχειρήσεις και οι κάτοικοι είναι ενεργά μέλη της κοινότητας, συμμετέχοντας κυρίως μέσω των παντός είδους ενώσεών τους. Δεν περιμένουν τα πάντα από την κεντρική εξουσία, και δεν τους αρέσει καν να εξαρτώνται από αυτήν. Στη περίπτωση της Γένοβα η συμβολή της κεντρικής εξουσίας ήταν η χρηματοδότηση μέρους των προαποφασισμένων από την πόλη δραστηριοτήτων η οποία είναι εξ' ολοκλήρου υπεύθυνη για τη δράση της στα πλαίσια του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης.

**Fede Gardella, επικεφαλής
του Γραφείου Τύπου «Γένοβα 2004»**

«Πρώτος στόχος της Πολιτιστικής ήταν οι Γενοβέζοι»

Η Fede Gardella είναι η επικεφαλής του Γραφείου Τύπου του οργανισμού Γενοβα 2004. Γνωρίζοντας από πρώτο χέρι την απήχηση που έχει η Πολιτιστική, εντός και εκτός Ιταλίας, και τα προβλήματα που συνάντησε, είχε πολλά, ενδιαφέροντα και... διδακτικά για τα καθ' ημάς να μας αναφέρει...

Πότε οργανώθηκε το Γραφείο Τύπου της Πολιτιστικής;

Τον Ιανουάριο του 2003 μου ζητήθηκε από την εταιρία «Γένοβα 2004» να οργανώσω το Γραφείο Τύπου. Πρέπει να πω εδώ ότι δεν είμαι υπάλληλος της εταιρίας, ούτε δημοσιογράφος. Έχω προσληφθεί ως ελεύθερη επαγγελματίας. Είμαι εκπρόσωπος του δημάρχου κυρίου Ρεγίου από το 1997 και έχω και την ανάλογη εμπειρία από την Σύνοδο των G8. Μέχρι το Μάρτιο του 2003 ήμουν μόνη μου. Τότε η εταιρία προσέλαβε την Fabiana Magri και λίγο αργότερα άρχισαν οι προσλήψεις κι άλλων δημοσιογράφων. Το Palazzo Ducale στο οποίο βρισκόμαστε είχε ήδη οργανωμένο Γραφείο Τύπου με επικεφαλής την κ. Talfani. Αποφασίστηκε ότι θα ήταν καλύτερα να ενώσουμε τις δύο ομάδες και να δουλέψουμε από κοινού αφού όλες οι εκδηλώσεις του Palazzo συνδιοργανώνονται με τον οργανισμό για το 2004.

Πόσα άτομα δουλεύουν για το Γραφείο;

Είμαστε πολύ λίγες (όλες γυναίκες). Μόνο εννέα και έχουμε και την ευθύνη της ιστοσελίδας. Υπάρχει Webmaster αλλά ό,τι περνάει στο διαδίκτυο σχεδιάζεται και ετοιμάζεται εδώ.

Τι ανταπόκριση υπάρχει από τον ξένο τύπο και πώς συνεργάζεστε με τους ξένους δημοσιογράφους;

Δεν έχω σαφή εικόνα του τι συμβαίνει και τι γράφε-

ται στο εξωτερικό για την Γένοβα. Μας στέλνουν κάποια πράγματα κατά καιρούς, όπως εσύ το περιοδικό σας, και έχουμε τα αποσπάσματα από την ανταπόκριση που είχε κατά καιρούς η προώθηση της πόλης ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας σε άλλες χώρες. Τώρα, όταν ζητούν πληροφορίες, αυτό γίνεται συνήθως μέσω Ίντερνετ. Δεν έχουμε άλλου τύπου συνεργασία.

Πόσοι δημοσιογράφοι ή μέσα έχουν επικοινωνήσει μαζί σας;

Δεν γνωρίζω γιατί η Fabiana ασχολείται με την ενημέρωσή τους αλλά δεν ξέρω αν κι αυτή μπορεί να σου απαντήσει. («Δεν ξέρω πολλές φορές την ιδιότητα των ανθρώπων στους οποίους απαντάω. Δεν έχω λίστα, αν αυτό εννοείς, με μέσα ενημέρωσης του εξωτερικού. Λίστα υπάρχει μόνο για την Ιταλία. Επιπλέον είναι δεκάδες τα e-mail στα οποία απαντάω καθημερινά και δεν έχω κάνει ταξινόμησή τους», συμπληρώνει η Fabiana Magri)

Επιμένω σ' αυτό, γιατί η επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης είναι ένας τρόπος προβολής της πόλης ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας στο εξωτερικό. Αυτή η προβολή πώς γίνεται;

Δεν ασχολούμαστε εμείς μ' αυτόν τον τομέα. Κατ' αρχήν στόχος του οργανισμού είναι η προώθηση αυτών που κάνει κυρίως μέσα στην ίδια την πόλη και μετά στην Ιταλία. Μας ενδιαφέρει να κι-

νητοποιήσουμε τους Γενοβέζους και να καταλάβουν αυτοί πρώτα και κύρια τι σημαίνει και τι κάνει η Πολιτιστική Πρωτεύουσα. Αυτό που σου λέω είναι ο βασικότερος στόχος της Πολιτιστικής. Όλος ο σχεδιασμός έγινε με βάση τις ανάγκες των πολιτών. Για την καλύτερευση της δικής μας καθημερινότητας και ως αφετηρία για την καλύτερη πολιτιστικής συνείδησης που, όπως σου έχω ξαναπεί, δεν διαθέτουμε, αν λάβουμε υπ' όψιν το παρελθόν της Γένοβα.

Την προβολή στο εξωτερικό την έχει αναλάβει ο Δήμος και προσωπικά η αντιδήμαρχος προώθησης της Πολιτιστικής προσωπικά, με την συνεργασία του «Γένοβα 2004» και της τοπικής διεύθυνσης Τουρισμού. Αυτό γίνεται με παρουσία περιπτέρων που παρουσιάζουν το έργο της Πολιτιστικής σε μεγάλες εκθέσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις, καθώς και με επαφές που έχει η ίδια η αντιδήμαρχος με διάφορους κυβερνητικούς αξιωματούχους σε διάφορες χώρες. Τελευταία πήγαμε στην έκθεση του Βερολίνου που λέγεται «Tourist Fair». Το πρόγραμμά της η αντιδήμαρχος στο είπε η ίδια χθες και καταλαβαίνεις τι περνάει κι αυτή φέτος! (Σ.Σ. Σάββατο στη Μόσχα, Δευτέρα στη Λειψία, Τρίτη στην Βαρσοβία και από κει και πέρα ξέχασα που αλλού μου είπει!) Άλλωστε μετά το 2001 ποιος δεν ξέρει — δυστυχώς! — τη Γένοβα!

Με τον τοπικό τύπο πως συνεργάζεστε και πώς αντιμετωπίζει την Πολιτιστική;

(Σ.Σ. τοπική εφημερίδα της Γένοβα υπάρχει μόνο μία και πολιτιστικό περιοδικό πάλι μόνο ένα. Όταν αναφερόμαστε στον τοπικό τύπο εννοούμε το σύνολο του Ιταλικού τύπου όπου ασχολείται καθημερινά με την Γένοβα όπως διαπιστώσαμε, καλύπτοντας με πολύ ευνοϊκά σχόλια τις εκδηλώσεις της Πολιτιστικής)

Μέρα με τη μέρα! Κάθε μέρα έχουμε ένα «media plan» όπως το λέμε. Συνεργαζόμαστε και με μεγάλους εκδοτικούς οργανισμούς, ειδικά όταν πρόκειται για την προβολή μεγάλων εκδηλώσεων. Η στάση του τύπου στην αρχή ήταν αρνητική φυσικά! Όπως φαντάζομαι είναι και στην Ελλάδα.

Κριτική και γκρίνια. Δεν θα προλάβετε, δεν είστε έτοιμοι, τίποτα δεν θα γίνει στη Γένοβα κ.τ.λ. Υπήρχε συνεχής σύγκριση με τη Λιλ, η οποία παρουσιάζοταν ως Το πρότυπο. Όταν είδαν δε ότι η Λιλ θα κάνει έναρξη ως Πολιτιστική στις 6 Δεκέμβρη του 2003, δεν θα ήθελες να διαβάσεις τι έγραψαν! Επίσης όταν αλλάξαμε το λογότυπο της Πολιτιστικής μας είπαν ότι δεν σεβόμαστε τους πολίτες και τις διαδικασίες επειδή το προηγούμενο λογότυπο είχε επικρατήσει με ψηφοφορία στην πόλη και ότι το νέο λογότυπο θα μας έκανε κακό!

Μα το λογότυπο είναι εξαιρετικό! Πώς ήταν το προηγούμενο;

Το λογότυπο δεν είναι απλά εξαιρετικό! Κέρδισε πρόσφατα το πρώτο βραβείο σε ένα διαγωνισμό που αφορά την επικοινωνιακή δύναμη των λογότυπων. Το προηγούμενο είχε σχεδιαστεί για να υπενθυμίζει στους πολίτες το γεγονός. Ήταν το «Γένοβα» γραμμένο με πολύ μικρά γράμματα και το 2004 δίπλα με τεράστια ακριβώς επειδή έρευνα έδειξε ότι ελάχιστοι Γενοβέζοι ήξεραν ότι θα είμαστε Πολιτιστική το 2004. Κάποια στιγμή λοιπόν ένας πολύ σπουδαίος Γενοβέζος γραφίστας μας υπέδειξε ότι το συγκεκριμένο λογότυπο, επικοινωνιακά, για το εξωτερικό δεν θα λειτουργήσει και μας σχεδίασε το σημερινό όπου κυριαρχεί η ιδέα της καινούργιας Γένοβα μέσα στο χρόνο και όχι σε μια συγκεκριμένη χρονολογία.

Ευτυχώς με την έναρξη τη δική μας την 1 Ιανουα-

ρίου που είχε πολύ μεγάλη επιτυχία, άλλαξε κάπως η στάση του τύπου. Όμως αντιμετωπίσαμε άλλο πρόβλημα! Διαβάσαμε στις εφημερίδες για πράματα που θα γίνονταν στη Γένοβα, τα οποία ποτέ δεν είχαμε προγραμματίσει! Αφού στην αρχή νόμιζα ότι εγώ δεν ξέρω τι μου γίνεται και ότι κάτι μου ξέφυγε! Αυτά συμβαίνουν ακόμα. Σήμερα όμως ο τύπος υποστηρίζει σε μεγάλο βαθμό τη δουλειά μας γιατί δεν μπορεί να κάνει και διαφορετικά! Έχουμε επιτύχει πολλά, παρ' όλες τις αδυναμίες και την ασυνέπεια μας, πολλές φορές, ως Γραφείο Τύπου. Έχω δώσει λάθος δελτία, εγώ προσωπικά! Αυτά όμως, με τόση δουλειά, είναι λογικό να συμβαίνουν.

Κινείστε μόνο με δελτία τύπου ή και με διαφημιστικές καταχωρήσεις;

Κυρίως με δελτία τύπου αλλά και με φυλλάδια τα οποία μπαίνουν ως ένθετα σε περιοδικά όπως το Art Dossier και πολύ λίγο με καταχωρήσεις. Επιπλέον ο κάθε οργανισμός ή ίδρυμα που συμμετέχει σε κάποιες εκδηλώσεις αναλαμβάνει και την προβολή τους. Όπως η έκθεση του Renzo Piano που την προώθησέ της σε μεγάλο βαθμό έχει αναλάβει το Γραφείο Τύπου του ίδιου.

Εκτός από την τωρινή ξενάγηση για δημοσιογράφους θα υπάρξει άλλη;

Μόνο για Ιταλούς τους οποίους καλούμε πολύ συχνά. Για ξένους ήταν η πρώτη και τελευταία φορά που το κάναμε.

«Αυτή ήταν η σοβαρότερη απώλεια για μας...»

Μια διαφορετική ιστορία Πολιτισμού

Από το πρώτο κιόλας βράδυ που φτάσαμε στη Γένοβα πληροφορηθήκαμε ότι κατά την διάρκεια της ανακαίνισης του κτιρίου Galata σκοτώθηκε ένας εργάτης.

Η Fede Gardella αναφερόμενη στο μουσείο Galata μας είπε ότι λυπάται πολύ που δεν θα μπορούσαμε να το επισκεφθούμε. «Για μας η ανακαίνιση του συγκεκριμένου κτιρίου αποτελεί σπουδαίο επίτευγμα και θα ήθελα πολύ να δείτε το πάντρεμά του με την σύγχρονη αρχιτεκτονική. Galata είναι το όνομα πολλών πόλεων που ίδρυσε η Γένοβα σε πολλά μέρη του κόσμου όταν ήταν ναυτική δύναμη (Σ.Σ.: Γαλατάς στην Πελοπόννησο!).

Εκεί θα παρουσιαστεί και η έκθεση I transatlantici που για την Πολιτιστική αποτελεί κορυφαίο γεγονός. Δυστυχώς ένας εργάτης σκοτώθηκε εκεί τον Οκτώβριο και οι εργασίες σταμάτησαν για τρεις μήνες. Φοβούνται λοιπόν ότι η παρουσία σας θα καθυστερήσει κι άλλο το έργο και μαζί και την έκθεση. Επιπλέον φοβούνται για την ασφάλεια τόσων ανθρώπων σε ένα κτίριο υπό κατασκευή».

Την επόμενη μέρα στην παρουσίαση της έκθεσης αυτής, ο κ. Da Molo αναφέρθηκε εκτενέστατα στο ατύχημα και είπε ότι στην πόλη της Γένοβα προκαλεί μεγάλη θλίψη ο θάνατος του συγκεκριμένου ανθρώπου, στον οποίο αφιερώνεται η έκθεση.

Αναφέρθηκαν σ' αυτόν κι άλλοι εκ των ομιλητών χαρακτηρίζοντας το συμβάν ως το μελανό σημείο της Πολιτιστικής. «Πολλά έργα αργήσαμε να τα έχουμε στην ώρα τους έτοιμα. Κάποιες εκδηλώσεις μπορεί και να αναβληθούν, κάτι που μέχρι στιγμής δεν μας έχει συμβεί. Όμως τίποτα δεν αποτελεί για μας σοβα-

ρότερη απώλεια από τον θάνατο του συμπολίτη μας» είπε ο δήμαρχος και πρόεδρος της πολιτιστικής κ. Pericou.

Επιστρέφοντας στην Πάτρα και αποδελτιώνοντας ιταλικές εφημερίδες για να δούμε την αντιμετώπιση του ιταλικού τύπου προς την Πολιτιστική, διαβάσαμε στην La Repubblica ένα άρθρο με τίτλο «Η Γένοβα θυμάται τον Αλβανό εργάτη» σε μια στήλη με τίτλο «Η τελετή».

Η πόλη σε τελετή που έκανε στο μουσείο Galata ανάρτησε την ακόλουθη τιμητική πλάκα «Η Γένοβα θυμάται τον Albert Koljgegja που σκοτώθηκε εν ώρα εργασίας στις 8 Νοεμβρίου του 2004». Στην τελετή παρευρέθηκε και ο δήμαρχος των Τιράνων Edi Rama, ο οποίος στο λόγο του είπε:

«Αισθάνομαι και εγώ Γενοβέζος πολίτης όπως αποκαλέσατε τον Albert. Λυπάμαι πολύ που οι Αλβανοί αναφέρονται στον Τύπο κυρίως όταν διαπράττουν εγκλήματα και όχι όπως σήμερα που εσείς τιμάτε έναν άνθρωπο που έχασε τη ζωή του δουλεύοντας για να ζήσει». Στο ίδιο άρθρο αναφερόταν ότι συζητάται η πιθανότητα όλο το μουσείο να μετονομαστεί σε μουσείο «Albert Koljgegja».

Πολλά θα θέλαμε να πούμε εδώ γι' αυτήν την άλλου τύπου έκφανση και έκφραση πολιτισμού αλλά αυτό αφορά άλλο άρθρο. Αφήνουμε σε σας τα συμπεράσματα...

Βίκτωρ Αρδίττης

«Το 2006 να είναι περίοδος αναταραχής»

Καλλιτεχνικός διευθυντής μέχρι πρότινος στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, ο Βίκτωρ Αρδίττης γνωρίζει πρόσωπα και πράγματα της Πάτρας. Τον συναντήσαμε στη Θεατρική Συνάντηση των Δελφών και του ζητήσαμε τη γνώμη του για το 2006...

Το όνομά σας είναι συνυφασμένο με την λειτουργία και την πρώτη δημιουργική περίοδο του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας. Άρα έχετε δεσμούς με την πόλη.

Δημιουργήσαμε με την Μάγια Λυμπεροπούλου, τότε από το μηδέν, ένα πρότυπο θέατρο, καλλιτεχνικό θέατρο αποκέντρωσης – το λέγαμε «Θέατρο Πάτρας» – το οποίο μετά εξελίχθηκε στο ΔΗΠΕΘΕ. Το δημιουργήσαμε από την αρχή, συγκεντρώνοντας έναν πάρα πολύ ισχυρό θίασο, κάνοντας ένα ρεπερτόριο απαιτήσεων. Αυτό αποδείχθηκε ότι είχε ανταπόκριση. Ότι στην Πάτρα υπάρχει κοινό, και νεανικό και μεγαλύτερης ηλικίας (ωριμότερο) για να στηρίξει ένα τέτοιο μεγάλο καλλιτεχνικό εγχείρημα.

Την εποχή εκείνη μάλιστα δεν υπήρχε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

Στη δημιουργία του επίσης αναμείχθηκα. Δίδαξα πολλά χρόνια εκεί και ήμουν στην επιτροπή που το συγκρότησε ως τμήμα. Νομίζω ότι είναι σημαντική υπόθεση. Εγώ, ξέρετε, πιστεύω πάρα πολύ στον δυναμισμό της Πάτρας. Πιστεύω ότι είναι μια πόλη που έχει και μεγάλη παράδοση και σύγχρονο παρόν. Είναι μια μικρή μεγαλόπολη.

Δεν έχετε πικρίες από την θητεία σας στην Πάτρα;

Πικρίες πάντα υπάρχουν αλλά δεν τα βλέπω εγώ έτσι τα πράγματα.

Συνέντευξη στον Παναγιώτη Α. Ανδριόπουλο

Θεωρείτε απλά ότι ήταν ένας κύκλος που τελείωσε;

Ναι. Ένας κύκλος που τελείωσε. Έχω παρακολουθήσει τη ζωή του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας τα τελευταία χρόνια. Ξέρω ότι παραμένει, με τις διακυμάνσεις του, ένα από τα καλύτερα – ίσως το καλύτερο. Εγώ πιστεύω πολύ στον θεσμό των δημοσίων θεάτρων. Το πραγματικό καλλιτεχνικό θέατρο δε μπορεί παρά να γίνει χωρίς την έγνοια του ταμείου. Στην Ελλάδα υπάρχει ένα σύστημα, ας το πω έτσι, δημόσιου θεάτρου. οι κρατικές σκηνές, τα Δημοτικά Περιφερικά Θέατρα και οι επιχορηγούμενοι θίασοι που παράγουν το σημαντικό καλλιτεχνικό θέατρο στη χώρα μας. Ε, αυτό κάθε φορά το κρίνουμε. Λέμε ότι άλλα ΔΗΠΕΘΕ είναι άξια της επιδότησης που λαμβάνουν από την πολιτεία, κι άλλα δεν είναι. Νομίζω ότι η Πάτρα είναι άξια γι' αυτό που έχει.

Η Πάτρα το 2006 θα είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Ίσως ξέρετε ότι έχουμε αργήσει πάρα πολύ ως προς την οργάνωση και το σχεδιασμό...

Έχετε αργήσει πάρα πολύ. Είναι αλήθεια αυτό...

Επειδή έχετε διατελέσει διοικητικός προϊστάμενος διαφόρων οργανισμών γνωρίζετε πολύ καλά τι σημαίνει καλλιτεχνικός προγραμματισμός και όλα τα συναφή. Θα μπορούσατε να μας πείτε τη δική σας γνώμη στο θέμα αυτό;

Κατ' αρχήν πρέπει να σας πω ότι εκτιμώ πάρα

πολύ τις ικανότητες του Θάνου Μικρούτσικου ως διευθυντή και εμπνευστή μεγάλων καλλιτεχνικών θεσμών. Θεωρώ ότι το Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας τα χρόνια που το διηύθυνε ο Θάνος Μικρούτσικος ήταν η καλύτερη – παρασάγγας απέχουσα άλλων – καλλιτεχνική διοργάνωση που έγινε στη χώρα μας. Ελπίζω ότι θα τα καταφέρει, ακόμα και στις συνθήκες πολύ μεγάλης στενότητας χρόνου να φτιάξει κάτι με ισχυρή προσωπικότητα. Το σημαντικό στις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες – γιατί έχω την εμπειρία της Θεσσαλονίκης – είναι κατ' αρχήν να μην ξεδουτούν ασυλλόγιστα τα λεφτά, γιατί στην Ελλάδα έχουμε αυτή την τάση. Κατά δεύτερον να γίνει κάτι που να αφήσει υποδομές απ' τη μια για την πόλη, αλλά και να υπάρξει μια γόνιμη

περίοδος. Η χρονιά που θα είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα να αποβεί περίοδος αναταραχής, αναζήτησης, ένα ζωντάνεμα αυτής της πόλης.

Επειδή έχετε ζήσει στην Πάτρα θα μπορούσατε να μας πείτε ποιο στοιχείο θα πρέπει να είναι το κυρίαρχο; Πιστεύετε, π.χ., ότι το θέατρο είναι ένας τομέας στον οποίο θα έπρεπε να δοθεί ιδιαίτερο βάρος ή η μουσική ή κάτι άλλο;

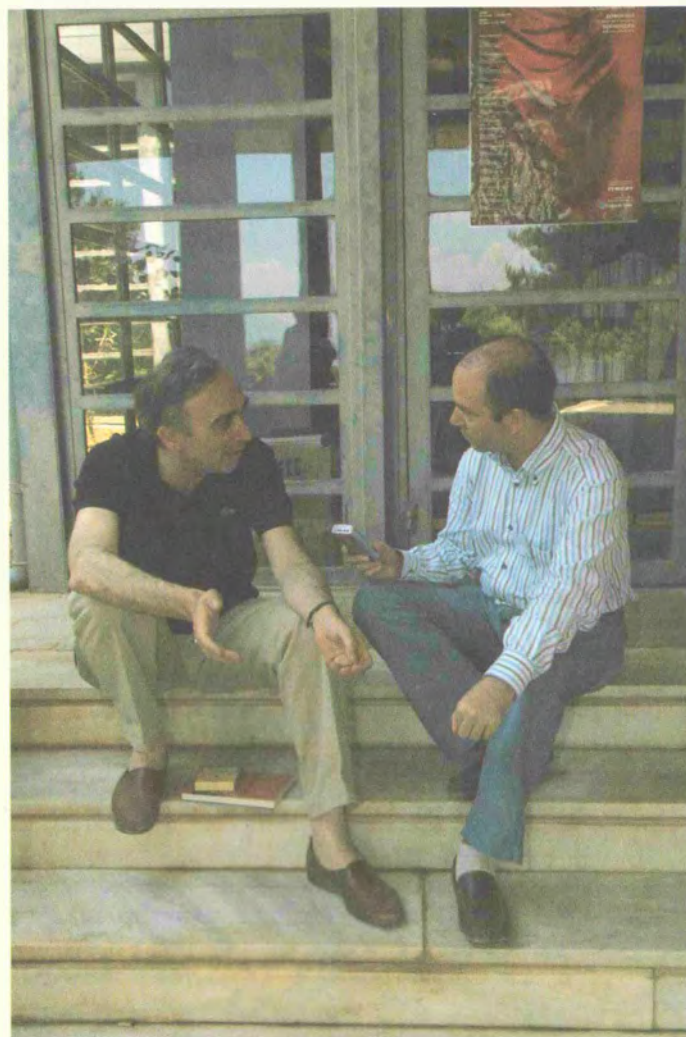
Κατ' αρχήν νομίζω ότι θα ήταν μια καλή ευκαιρία να φτιαχτεί το θέατρο Απόλλων. Να φτιαχτούν οι υποδομές του.

Εννοείτε ότι πρέπει επειγόντως να ανακαινιστεί. Κάτι που θα έπρεπε να έχει γίνει από καιρό.

Ναι, να ανακαινιστεί το εκπληκτικό αυτό θέατρο. Να ανακαινιστεί ως κτίριο και ως σκηνή. Νομίζω ότι είναι μια πολύ καλή ευκαιρία.

Νομίζετε ότι προλαβαίνουμε;

Προλαβαίνουμε. Οι Ολυμπιακοί αποδεικνύουν ότι όλα τα προλαβαίνουμε στο τέλος. Αρκεί να μην είμαστε κορόιδα και πληρώνουμε παραπάνω λεφτά τρέχοντας την τελευταία στιγμή. Θυμάμαι ότι το παλιό Φεστιβάλ Πάτρας ζωντάνεψε χώρους στην πόλη απροσδόκητους. Τις αποθήκες Μπάρι στην παραλία, που είχε γίνει ένας καταπληκτικός χώρος εκθέσεων, την Αγγλικανική Εκκλησία κ.α. Νομίζω αυτή η ιδέα, ότι δηλαδή το μεγάλο γεγονός ριζώνει και ανακαινίζει και τροποποιεί μέσα στην πόλη, νομίζω ότι είναι βασική ιδέα του Θάνου Μικρούτσικου από παλιά. Νομίζω ότι αυτό θα κάνει. Δεν έχω σκεφτεί ακόμα κάτι πιο συγκεκριμένο.

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΗΣ ΤΡΕΛΑΣ

«Τα Maisons Folie (σπίτια της τρέλας), φάροι του πολιτιστικού προγράμματος της Λιλ του 2004, είναι εμβληματικές φιγούρες μιας νέας τέχνης του ευ ζην, σύγχρονα σύμβολα ενός νεωτερικιστικού πολιτιστικού προγράμματος». Με αυτά τα λόγια μεταξύ άλλων περιγράφουν οι άνθρωποι της φετινής γαλλικής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αυτό το μεγαλόπνοο σχέδιο που προετοιμαζόταν επί 5 χρόνια και τέθηκε σε λειτουργία τον περασμένο Μάρτιο.

της Εύης Γκοτσοπούλου

Πρόκειται για την ανακαίνιση, την αποκατάσταση και την επαναλειτουργία παλαιών κτιρίων όπως εργοστάσια, μοναστήρια, βιοτεχνίες, τα οποία ενσαρκώνουν την πόλη αλλά και προσδίδουν τον ιδιαίτερο

ανακαινιστούν και να μετατραπούν σε χώρους συνάντησης και συνύπαρξης καλλιτεχνών και ανθρώπων που ζουν σε κάθε γειτονιά, οι οποίοι μαζί θα μεταμόρφωναν το κάθε κτίριο σε χώρο πολιτιστικών

χαρακτήρα κάθε γειτονιάς (quartier) που έχει χτιστεί γύρω τους και της οποίας η ιστορία έχει καθοριστεί από αυτά. Μαρτυρίες του κοινωνικού, εμπορικού και αστικού παρελθόντος του κάθε τόπου, αποτελούν τον ορατό πολιτιστικό δεσμό μεταξύ των γενεών.

«Τα Maisons Folie ανταποκρίνονται στην σύγχρονη ανάγκη δημιουργίας τόπων που ευνοούν την ατομική πρωτοβουλία και τον πειραματισμό στην καλλιτεχνική δημιουργία. Η ευθύνη λειτουργίας τους μοιράζεται ανάμεσα στους κατοίκους, τους φορείς και τους καλλιτέχνες και στην καρδιά του προγράμματος βρίσκονται τα παιδιά και οι έφηβοι». Το όραμα ήταν να

δραστηριοτήτων, διευκολύνοντας το πέρασμα από την σφαίρα του ιδιωτικού στο χώρο του δημόσιου – κοινωνικού τρόπου ζωής.

Η Λιλ δια στόματος της δημάρχου και προέδρου της πολιτιστικής, Martine Aubry, είχε στόχο να γίνει η πιο Ευρωπαϊκή από τις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες και τα Maisons Folie είναι ακριβώς το πρόγραμμα που σχεδιάστηκε με γνώμονα αυτήν την προοπτική. Δεν αφορά μόνο την πόλη της Λιλ αλλά και άλλες πόλεις της περιοχής του Pas de Calais καθώς και τρεις πόλεις του γειτονικού Βελγίου.

Δώδεκα κτιριακά συγκροτήματα συμπεριλήφθηκαν

στο πρόγραμμα – τα επτά βρίσκονται στην Λιλ – τα οποία αποτελούν τμήμα ενός μεγαλύτερου, θα λέγαμε, «Σπιτιού της τρέλας» που είναι η ομοσπονδία των Maisons Folie. Συστάθηκε μετά την έγκριση του προγράμματος και η συνεισφορά της συνίσταται στην διαιώνιση της καλλιτεχνικής δημιουργίας στα Maisons Folie, μακριά από την λογική της εμπορευματοποίησης και όχι μόνο συνδεδεμένης με την γειτονιά στην οποία δραστηριοποιείται το κάθε Maison Folie. Η ομοσπονδία αποτελεί ένα διασυνοριακό δίκτυο δράσης καλλιτεχνικής δημιουργίας και προσέγγισης διαφόρων κοινωνικών ομάδων στη βάση της καλής γειτονιάς. οργανώνει την συνεργασία ανάμεσα στα Maisons Folie όσον αφορά στην ανταλλαγή ιδεών, τεχνογνωσίας, τεχνικών μέσων, επεξεργασίας κοινών καλλιτεχνικών προγραμμάτων, σύστασης κοινού δικτυακού τόπου και διαχείρισης των οικονομικών πόρων. Αυτοί προέρχονται από ιδρύματα εταιριών, δημόσιους φορείς και ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία εγγυώνται τη βιωσιμότητα του όλου προγράμματος.

Κάθε πόλη, λοιπόν, κάλεσε τους πολίτες της κάθε γειτονιάς μαζί με ενώσεις, φορείς, και καλλιτέχνες ντόπιους και ξένους να σχεδιάσουν οι ίδιοι τον τρόπο λειτουργίας του «Σπιτιού τους». Έτσι, η Λιλ δημιούργησε τον Οκτώβριο του 2001 τα «αστικά εργαστήρια» της όπου έγινε η επεξεργασία θεμάτων όπως: εσωτερική διαμόρφωση του κτιρίου, δραστηριότητες, προγράμματα και λειτουργία του χώρου, ενσωμάτωση του προγράμματος στην κάθε γειτονιά (χώροι πράσινου, κυκλοφοριακό, φωτισμός κ.λπ.). Η ομάδα προετοιμασίας στο Roubaix πρότεινε από τον Ιούνιο του 2001 στους κατοίκους και τους άλλους ενδιαφερόμενους του κτιρίου να επιλέξουν ένα πεδίο δραστηριοποίησης και να εργαστούν σ' αυτό. Τα πεδία ήταν η γειτονιά, η συνεταιρικότητα, η νεολαία και η εκπαίδευση και οι καλλιτεχνικοί παράμετροι. Με την ίδια λογική και οι υπόλοιπες πόλεις σε μία δεδομένη στιγμή κάλεσαν τους πολίτες τους να πάρουν μέρος στο πρόγραμμα και να δημιουργήσουν ένα πολυχώρο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους.

Το εργοστάσιο Leclercq, για παράδειγμα, στο quartier Wazemmes είναι ένα από τα Maisons Folie. Η επαναλειτουργία του συνίσταται από τη μια μεριά στην ανακαίνιση ενός παλιού εργοστασίου νηματοουργίας που να υποστηρίζει διαφορετικές λειτουργίες συνδεδεμένες με καλλιτεχνικές πρακτικές όπως χώροι έκθεσης, καλλιτεχνικά εργαστήρια, κατοικίες καλλιτεχνών, μικρά εστιατόρια, χαμάμ (όλα ανοιχτά στο κοινό). Από την άλλη, δημιουργήθηκε δίπλα στα παλιά κτίσματα μια νέα κατασκευή 350 m², ένας πολυχώρος εκδηλώσεων που υποστηρίζει θεατρικές και μουσικές παραστάσεις και διαθέτει τρία studio ηχογραφήσεων και προβών. Η κατασκευή του έγινε με σεβασμό στο αστικό τοπίο του περιβάλλοντος χώρου. Τα δύο αυτά μέρη, συνολικού εμβαδού 4500 m², συνδέονται μεταξύ τους με ένα ανοικτό χώρο πρασίνου 6000 m² που προσφέρεται για πολλές υπαίθριες δραστηριότητες. οι αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις έγιναν από ομάδα αρχιτεκτόνων από πολλές χώρες.

Άνοιξαν, λοιπόν, τα Maisons Folie το Μάρτιο τα οποία κατοικούνται από τους καλλιτέχνες που μετέχουν στην λειτουργία τους και οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την πραγματοποίηση όλων δραστηριοτήτων έχουν σχεδιαστεί, με την συνδρομή πάντα των κατοίκων και με προτεραιότητα στις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Σε αυτά, κατά την διάρκεια της πολιτιστικής, θα φιλοξενηθούν και οι κουλτούρες άλλων πόλεων από όλο τον κόσμο, στα πλαίσια της φιλοσοφίας της συνύπαρξης και της καλής γειτονιάς.

Ένα μεγάλο μέρος του στόχου της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Λιλ έχει επιτευχθεί. «Ανακαίνισε» την πολιτιστική κληρονομιά της και με την ευκαιρία του θεσμού την παραδίδει εκσυγχρονισμένη στις επόμενες γενιές μεταμορφώνοντάς την σε καινούργιο τοπίο παραγωγής καθημερινού πολιτισμού, δικαιολογώντας απόλυτα τον ρόλο της ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης.

Εμείς;

Η ΑΡΜΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΕΛΘΟΝ;

Του Αντώνη Δ. Σκιαθά, Ποιητή

Η ιστορική μνήμη που θα καταγράψει το μικροκλίμα της δεκαετίας (1996 – 2006) στην Πάτρα, αναφερόμενο στα γεγονότα της διεκδίκησης, της ανάληψης και την διεκπεραίωσης της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, πολύ λίγο θα ενδιαφερθεί για να κατατάξει πρόσωπα και προσωπικότητες για να αξιολογήσει συμβάσεις και μισθούς, για να συντάξει επετηρίδες παρόντων και απόντων.

Ποιος θυμάται τα πρόσωπα της Ολυμπιακής Επιτροπής του 1896, ποιος θυμάται τους συντελεστές της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Αθήνας, ποιος θυμάται τόσους και τόσους «γραφειοκράτες» που διαχειρίστηκαν λόγο θέσης, πολιτικών ισορροπιών αλλά και ιδιοτέλειας μιας παράας, γεγονότα που σηματοδότησαν τον πολιτικό, πολιτιστικό, αθλητικό βίο της χώρας μας.

Η ιστορική μνήμη όμως εκείνο που κάνει με πολύ σκληρό και σαφώς κριτικό τρόπο είναι να μιλήσει για τα οφέλη αυτών των διοργανώσεων, τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Ο τόπος, ανεξαρτήτως από τα δεσμά που του προσδίδουν τα πρόσωπα που κάθε φορά των «υπηρετούν», στο διάβα του στο χρόνο αξιολογεί μόνο τα όποια οφέλη, δημιουργώντας για τους πολίτες του, αξιολογεί την αρμονία της διαχείρισης, αξιολογεί την ομορφιά που αφήνεται όπου ακουμπήσει το ένα από αυτά τα πολιτισμικά γεγονότα. Είναι αναγκαίο να καταγραφεί, σε αυτό το σημείο, ότι η όποια επιτυχία λάβει χώρα οφείλεται και στη συμμετοχή των πολιτών.

Αναγκαία και ικανή συνθήκη λοιπόν για την επιτυχία είναι και η άμεση επικοινωνία αλλά και η συμμετοχή των καταναλωτών πολιτισμού, αθλητισμού, πολιτικής πράξης.

Έχοντας διανύσει τα εννέα δέκατα του χρόνου όλης αυτής της πορείας που μπορούσε να οδηγήσει σε «ανατολή», που μπορούσε να οδηγήσει σε δημιουργία θεσμών ανάπτυξης για την πόλη, που μπορούσε να οδηγήσει σε ανθρώπινες υποδομές, που επιτέλους ακόμα μπορεί να επιτρέψει το διάλογο πολιτών και ταυτόχρονα την ανάγνωση – με τη δημιουργία βέβαια των κατάλληλων θεσμών – της ιστορίας της πόλης, βρισκόμαστε στο νεκρό σημείο εκκίνησης αναζητώντας το «χαμένο πρόσωπο» του φορέα, τα χρήματα που μας υποσχέθηκαν και ακόμα «είναι στο δρόμο», το νομικό πλαίσιο που θα αξιολογήσει αυτή την ευκαιρία για την πόλη.

Οι πολίτες, οι δημιουργοί, οι εθελοντές, οι καταναλωτές, οι επισκέπτες, οι συνέλληνες, οι συμμετέχοντες, αυτοί θα επικοινωνήσουν; Και με ποιους; Κάτω από ποια βάση; Και με ποιο τρόπο; Πότε θα καταγραφούν οι πολιτιστικές δράσεις της ευρύτερης περιοχής; Πότε θα αξιολογηθούν οι θεσμοί και από ποιους;

Η υπόθεση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αφορά όλους τους πολίτες μια και σε αυτούς αναφέρεται. Σαφώς δεν μπορεί και δεν πρέπει να έχουν όλοι άποψη, αλλά είναι αναγκαίο έστω και τώρα να μιλήσουμε για αυτήν την πρόκληση σαφώς με ρεαλισμό, χωρίς μιζέρια και γκρίνιες.

Όμως ακόμα είναι αναγκαίο να τιμήσουμε με τις δράσεις όχι επιφανειακά, αλλά ουσιαστικά την ιστορία της πόλης μας.

Όσο για τα πρόσωπα, τις συμβάσεις, τα χρήματα, τα εταιρικά σχήματα και τα παρελκόμενα τους, αυτά πάντα άφηναν αδιάφορους τους πολίτες, τους δημιουργούς και την ιστορική μνήμη.

MONEY SHOW 2004

ΠΑΤΡΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Το νέο μοντέλο ανάπτυξης για την Αχαΐα και τη Δ. Ελλάδα

- ΤΑ ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ Γ' ΚΑΙ Δ' ΚΠΣ.
- ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΤΙ;
- Η ΝΕΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΡΙΟΥ - ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ
- ΠΑΤΡΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ 2006.
- Η ΕΠΙΧΘΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ.
- Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑΣ ΣΗΜΕΡΑ. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ.
- Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΚΤΗΜΑΤΑΓΟΡΑΣ
- ΠΑΙΔΕΙΑ - ΕΡΕΥΝΑ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΟΧΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.
- ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗ Δ. ΕΛΛΑΔΑ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

2ο FORUM ΚΑΡΙΕΡΑΣ

Ανοικτή πρόσκληση για συνεργασία σε:

- Δίωρες συνεδριακές εκδηλώσεις
- Χορηγίες
- Εκθεσιακή συμμετοχή

20 & 21 Νοεμβρίου 2004
Ξενοδοχείο «ΑΣΤΗΡ», Πάτρα

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Ε.Π.Ε.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Παναγιώτης Παλιένιος
Μαϊζώνος 94 • Πάτρα • Τηλ.: 2610 240.720 • Fax: 2610 240.724
e-mail: symboulo@otenet.gr • <http://www.symboulo.gr/moneyshowpatras>

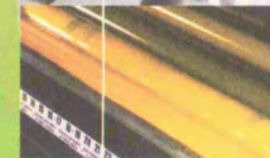

graphic arts

περιοδικά
βιβλία
εφημερίδες
αφίσες
διαφημιστικά φυλλάδια
συσκευασία

λιθογραφικό εργαστήρι
Παναγιωτόπουλος

Ιωαν. Διακίδη 48, Πάτρα Τ.Κ. 263 35, Τηλ./FAX 2610 330 532,
E-mail: info@pgraphicarts.gr, www.pgraphicarts.gr

Το μακιγιάζ της Πάτρας

Ανοπλάσεις, διορθώσεις
και μπαλώματα της
τελευταίας σιγμής.
Έτσι κι έτσι...

«Πάτρα 2006» εν κρυπτώ

Είναι γνωστό ότι οι δημοσιογράφοι σε όλο τον κόσμο και σε όλες τις εποχές ήταν και είναι οι πιο αυστηροί κριτές των πάντων. Είναι όμως εξίσου γνωστό ότι η εξουσία (που συνήθως δέχεται την κριτική), όταν είναι έξυπνη δεν τους απωθεί —τιμωρώντας τους επειδή την κρίνουν— αλλά προσπαθεί να είναι όσο το δυνατόν πιο ανοιχτή. Σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις επιδιώκει την κριτική είτε γιατί πιστεύει ότι είναι καλύτερα να σε κρίνουν τα ΜΜΕ από το να σε αγνοούν, είτε γιατί θέλει να χρησιμοποιήσει την κριτική για να πετύχει άλλους στόχους.

Στην περίπτωση της «Πάτρας - Πολιτιστικής Πρωτεύουσας» η μέχρι τότε στάση των ιθυνόντων απέναντι στους δημοσιογράφους του τοπικού τύπου μαρτυρά μια πρωτοφανή κρυψίνοια.

Έτσι, ενώ μέχρι πριν λίγους μήνες, με το προηγούμενο διοικητικό σχήμα της Πολιτιστικής, τα Διοικητικά Συμβούλια του φορέα ήταν ανοιχτά στους δημοσιογράφους (χωρίς φυσικά ποτέ να βλαφθεί εξ αυτού η Πολιτιστική —πώς θα μπορούσε άλλωστε;), όταν συστάθηκε ο νέος μονομετοχικός φορέας, τα Συμβούλια είναι πλέον κλειστά και οι δημοσιογράφοι καλούνται «για να βγάλουν κάποιες φωτογραφίες και να πάρουν οι κάμερες κάποια πλάνα», όπως επί λέξει τους λένε κάθε φορά. Όσο για την ουσία, τη μαθαίνουν είτε με πλάγιους τρόπους, είτε με αρκετές αμφιβολίες, αφού ούτε καν τα πρακτικά των συνεδριάσεων δεν δημοσιοποιούνται.

Η τακτική του «κρυφτού» δεν έλειψε ούτε και από την πρόσφατη επίσκεψη των πρεσβευτών από τις ευρωπαϊκές χώρες στην Πάτρα. Δύο μέρες οι δημοσιογράφοι ακολουθούσαν το πρόγραμμα της εκδρομής των πρεσβευτών στην Πάτρα, αλλά σχεδόν ποτέ δεν τους επέτρεπν να τους πλησιάσουν. Οι δύο συνεντεύξεις τύπου που είχαν προγραμματιστεί όλως τυχαίως αναβλήθηκαν την τελευταία στιγμή και οι εκπρόσωποι των μέσων σχεδόν παρακαλούσαν για κάτι περισσότερο από μερικά τυπικά χαμόγελα και δύο διπλωματικές δηλώσεις. Μάταια...

Πρόφανώς στην Πολιτιστική δεν έχουν ακόμα βρει τον τρόπο να κάνουν τα τοπικά μέσα συμμάχους τους. Είναι, όμως, τόσο απλό... Ας τους αφήσουν απλώς να κάνουν τη δουλειά τους. Όχι πως έτσι θα σταματήσει η σκληρή κριτική που δέχονται από αρκετές πλευρές, αλλά σίγουρα θα δημιουργηθεί ένα καλύτερο κλίμα. Κι αυτό το έχουμε όλοι μεγάλη ανάγκη...

● Ανδρέας Γ. Τσιλίκας

Περιεχόμενα

Πολιτιστική Πρωτεύουσα
Νίκος Ψαθογιαννάκης

Πολιτιστική Πρωτεύουσα
Τεύχος Β

Διανέμεται δωρεάν
με το περιοδικό
«το όντι» - τεύχος 35

Κανακάρη 236Α & Γενναίου
26222 Πάτρα
τηλ. - fax 2610 323060
www.todonti.gr
e-mail: patra2006@todonti.gr

Ιδιοκτήτης - Εκδότης
Ανδρέας Τσιλίκας

Συνεργάστηκαν:

Ελένα Αλεξανδράκη
Εύη Γκοτσοπούλου
Ζέττα Ζάκου
Νίκος Ψαθογιαννάκης

Σύμβουλος Έκδοσης

Γιάννης Πικραμένος

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Τυπόγραφο
www.typosrama.gr

Τηλ. 2610 993460

Φιλμογράφηση

Unitytype

Μ. & Β. Σουβαλιώτης ΟΕ
Ναυαρίνου 3-5, 26222 Πάτρα
Τηλ. 2610 341770

Εκτύπωση

Λιθογραφικό Εργαστήριο
Δ. Ποναγιωτόπουλου
Ι. Διακίδη 48, Πάτρα
Τηλ. 2610 330532

Εξώφυλλο
Μακιγιάζ

- 04 Caro diario
- 08 Μακιγιάζ
- 12 Ήλθον, είδον και απήλθον
- 16 Πέντε πανεπιστημιακοί για το 2006
- 24 Cork 2005: Όλα τα τελευταία νέα

24

Cork 2005
European Capital of Culture

12

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή δημοσίευση και απόδοση του περιεχομένου του περιοδικού με οποιδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες της Αιτιολογίας Διακήρυξης του Ευρωπαϊκού Κόσμου στην Ελλάδα.

Ήλθον, είδον και απήλθον

(*) Ο τίτλος είναι κλεμμένος από μια ταινία του Νάνι Μορέτι και σημαίνει «Αγαπημένο μου ημερολόγιο». Εδώ εκφράζει το... αγαπημένο ημερολόγιο της Πολιτιστικής, στο οποίο καταγράφονται όλα όσα συνέβησαν το μήνα που μας πέρασε στο μέτωπο της προετοιμασίας της Πάτρας, μέχρι να φτάσουμε στο σωτήριο έτος 2006 και να δούμε όλοι από κοντά αν άξιζε τελικά όλη αυτή η περιπέτεια.

Αγγλομάθεια

Δεν ομφισβητούμε τις πραγματικές γνώσεις των ανθρώπων της Πολιτιστικής, όμως σίγουρο οι λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούν στο συνθήμοτο και το διοφημιστικά μηνύμοτο μέχρι τώρα, φέρνουν μάλλον σε σμηχονίο τους αποδέκτες τους. Η αρχή έγινε με το «Let there be light» που είχε ανορτηθεί σε πανό στην πλατεία Γεωργίου κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Μάλλον κανείς δεν κατάλαβε την έμπνευση να μεταφέρουν το βιβλικό «...Και εγένετο φως» ως σύνθημα της Πολιτιστικής. Το ίδιο και στη συνέχεια: Ένα από το κεντρικά συνθήμοτο του προγράμματος «Όλη η Ευρώπη μία πόλη» λέει πως «It takes 25». Όπου κι αν εξηγήοομε ότι πρόκειται για τη μεταφορά του ερωτικού «It takes 2» και ότι συμβολίζει τον έρωτα για την Ευρώπη που «θέλει» πλέον και τις 25 χώρες της Ένωσης, κανείς δε μας πίστεψε...

Το καλύτερο, όμως, το διαβάσαμε σχετικά πρόσφατα. Σε αφίσα που υπάρχει μέσο στο γραφείο της Πολιτιστικής, η διοργάνωση της Πάτρας χοροκτηρίζεται ως «Europe's reunion». Τώρα, αυτό μόνο δύο πράγματα μπορεί να σημοίνει: ή ότι η «Πάτρα 2006 ευογγελίζεται την επανένωση της Ευρώπης (όμως πότε διοσπάστηκε η Ένωση και δεν το μάθομε);, ή ότι ονοφέρεται στο «reunion» που χρησιμοποιείται στην Αγγλία και την Αμερική από τους παλιούς συμμοθητές όταν ξαναβρίσκονται μετά από χρόνο. Όμως στην Πάτρα οι Ευρωποίοι δεν έχουν βρεθεί έτσι κι αλλιώς ποτέ, οπότε και πάλι ποράμοτο είναι το σύνθημα...

Προσφορές

Δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο τεύχος μια συνέντευξη του Γερμανού —ελληνικής καταγωγής— ευρωβουλευτή Γιώργου Χατζημαρκάκη, που δήλωνε πρόθυμος να βοηθήσει την Πολιτιστική στην εξεύρεση χορηγιών, αρκεί φυσικά κάποιος να του το ζητούσε επισήμως. Δυστυχώς, δεν είναι το μοναδικό παράδειγμα προσφοράς χωρίς ανταπόκριση. Τέτοιες συζητήσεις γίνονται καθημερινά από ανθρώπους της πόλης (πανεπιστημιακούς, επιχειρηματίες κ.ά.) που ταξιδεύουν συχνά, που αναπτύσσουν επαφές και που θα μπορούσαν εν δυνάμει να αποτελέσουν φορείς προβολής και αναζήτησης χρηματοδοτήσεων ή επισκεπτών για το 2006. Κι αν τελικά δεν το κάνουν, δεν είναι γιατί δεν τους το έχουν ζητήσει επισήμως, αλλά γιατί έχουν χάσει πια την εμπιστοσύνη τους στους κάθε λογής υπεύθυνους.

Εκλογές

Λένε —κι είναι απολύτως σωστό— ότι η Πολιτιστική θα βγάλει Δήμαρχο στην Πάτρα το 2006, με την έννοια ότι θα αποτελέσει το βασικό σημείο της προεκλογικής εκστρατείας. Το χειρότερο, όμως, είναι ότι η Πολιτιστική είναι πολύ πιθανό να βγάλει Δήμαρχο και για τις εκλογές του 2010. Ήδη δύο παράγοντες και επιχειρηματίες της Πάτρας (από αυτούς που δεν έχουν μέχρι τώρα εμπλακεί στην τρέχουσα πολιτική σκηνή) φαίνεται να δουλεύουν από τώρα προς αυτή την κατεύθυνση κι είναι σίγουρο ότι θα αξιοποιηθούν τόσο την Πολιτιστική όσο και τις άλλες παράπλευρες επαφές τους με τον πολιτισμό.

Ταχύτητα

Σε ένα έργο για το 2006 δεν έχει ακόμα εμπλακεί ούτε ο Δήμος, ούτε η Πολιτιστική κι αυτό θα είναι το πρώτο που θα τελειώσει, αν και είναι το πιο δύσκολο. Ο λόγος για το Νέο Μουσείο Πατρών που κατασκευάζεται εδώ και λίγους μήνες στη Νέα Εθνική Οδό Πατρών - Αθηνών και φαίνεται πως ακολουθεί το παράδειγμα της Γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου. Ένα μέρος του θα είναι ήδη έτοιμο ως το τέλος του 2005, ενώ θα μπορεί να αξιοποιηθεί σίγουρα και για τις ανάγκες της Πολιτιστικής του χρόνου, έστω κι αν δε θα έχουν τελειώσει ολοκληρωτικά οι εργασίες.

Ένα ακόμα παράδειγμα ότι ακόμα και μεγαλειόβολο σχέδια προλάβαιναν να γίνουν στην Πάτρα με τον κατάλληλο συντονισμό και φυσικά με την αντίστοιχη χρηματοδότηση. Αρκεί να ξέραμε από την αρχή τι ζητούσαμε...

Ψύλλοι

Ποια είναι η σχέση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας με το περιβάλλον. Προς το παρόν καμία, αφού δεν υπάρχει... τίποτα συγκεκριμένο από την Πολιτιστική. Πάντως, το θέμα μαθαίνουμε ότι θα το... ψάξουν κάποιες περιβαλλοντικές οργανώσεις, με τη συνδρομή και εξειδικευμένων περιοδικών και επιστημόνων προκειμένου να διοπιστώσουν πόση περιβαλλοντική ευαισθησία θα κρύβουν τα έργα της Πολιτιστικής και ποιες παρεμβάσεις προβλέπεται να γίνουν.

Ψύλλοι στ' άχυρα; Ίσως... Πάντως τα έργα για το περιβάλλον δεν είναι από αυτά που χρειάζονται μεγάλους προϋπολογισμούς ή τεράστια άνεση χρόνου. Γι' αυτό και η Πολιτιστική θα πρέπει οπωσδήποτε να κριθεί και ως προς αυτή την παράμετρο.